

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

LKA.411.014.02.2016
D/16/507

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	D/16/507 - Wsparcie ruchu turystycznego z funduszy Unii Europejskiej
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontroler	Artur Stekla, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/231/2016 z dnia 16 listopada 2016 r. oraz nr LKA/101/2017 z dnia 12 kwietnia 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2, 1026)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Szczyrku ¹ , ul. Beskidzka 4, 43-370 Szczyrk,
Kierownik jednostki kontrolowanej	Antoni Byrdy, Burmistrz Miasta Szczyrk ² Poprzednio, tj. w latach 2006-2014 funkcję <i>Burmistrza</i> pełnił Wojciech Bydliński. (dowód: akta kontroli str. 3-10)

II. Ocena kontrolowanej działalności³

Ocena ogólna

W okresie objętym kontrolą⁴ *Miasto* zrealizowało projekt z zakresu infrastruktury okołoturystycznej i sportowej pn. „Budowa Centrum Rekreacji⁵ w Mieście Szczyrk (crossowy tor rowerowy i trasa narciarstwa biegowego)⁶” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego⁷. Jego łączna wartość wyniosła ostatecznie 5.519,2 tys. zł, w tym dofinansowanie ze środków EFRR wyniosło 3.808,9 tys. zł.

Prace nad *Projektem* ukończono w listopadzie 2010 r., a w ich ramach zrealizowano zakres rzeczowy przewidziany umową o dofinansowanie⁸ oraz przeprowadzono – w nią określonym - działania informacyjne o współfinansowaniu *Projektu* przez Unię Europejską⁹.

Na etapie przygotowywania wniosku o dofinansowanie i towarzyszącej mu dokumentacji, zakres rzeczowy *Projektu* został istotnie zmodyfikowany (ograniczony), w wyniku czego powstał crossowy tor rowerowy, pełniący w sezonie zimowym rolę trasy do narciarstwa biegowego, który nie został wyposażony w jakiegokolwiek elementy infrastruktury towarzyszącej i wspomagającej¹⁰.

¹ Zwany dalej „Urzędem”.

² Zwanego dalej „Miastem”.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

⁴ Lata 2007-2016. Badaniami kontrolnymi objęte były również działania i zdarzenia zaistniałe przed 2007 r. i po 2016 r. ponieważ miały one bezpośredni wpływ na zagadnienia objęte kontrolą.

⁵ Zwanego dalej „CR”.

⁶ Zwanego dalej „Projektem”.

⁷ Zwanego dalej „EFRR”.

⁸ Umowa o dofinansowanie Nr UDA-RPSL.03.02.02-00-011/09-00 zawarta 25 marca 2010 r. pomiędzy *Burmistrzem Miasta*, a Zarządem Województwa Śląskiego, zwana dalej „umową”. Zarząd Województwa Śląskiego dla *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013* pełnił rolę *Instytucji Zarządzającej* (zwanej dalej „IZ”).

⁹ Zwaną dalej „UE”.

¹⁰ M.in. bazy technicznej i systemu naśnieżania, zaplecza sanitarnego i gastronomicznego.

Wykorzystaniu CR przez turystów i osoby odwiedzające Szczyrk nie służył również brak oznakowania dojazdu do CR, brak skomunikowania trasy biegowej i rowerowej z sąsiadującymi szlakami turystycznymi i rowerowymi oraz brak wyposażenia i dostosowania obiektu dla turystów i osób niepełnosprawnych.

Stwierdzono też, że realizacja *Projektu* w zrealizowanym przez *Miasto* kształcie, nie znajdowała oparcia w przyjętych dokumentach strategicznych, a w szczególności w obowiązującej wówczas „*Strategii rozwoju turystyki Miasta Szczyrk do roku 2016*”¹¹. Nie został też wymieniony wśród obiektów infrastruktury turystycznej, które w ww. strategii uznane zostały za niezbędne dla stworzenia przez *Miasto* spójnej i atrakcyjnej oferty turystycznej. Jego zakres przedmiotowy nie spełniał także warunków określonych w dotyczących realizacji obiektów infrastruktury turystycznej i sportowej wytycznych zawartych w *Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2007-2013*¹² i jego uszczegółowieniu *Priorytet III „Turystyka”*, w których stwierdzono, że w ramach RPO WSL 2007-2013 preferowane są „*inwestycje kompleksowe, o zasięgu ponadlokalnym przyczyniające się wprost do wzrostu gospodarczego, tworzące nowe produkty turystyczne, kulturowe i tradycyjne, wykorzystujące elementy regionalnego i lokalnego dziedzictwa kulturowego oraz realizujące założenia wynikające ze Strategii Rozwoju Turystyki w Województwie Śląskim na lata 2004-2013*”¹³. Nie odpowiadał także - określonym w *SRT WSL 2004-2013* - warunkom lokalizacyjnym dla tras narciarstwa biegowego i tras rowerowych, gdyż został on zaplanowany i wybudowany z dala od wyciągów narciarskich, parkingów dla pojazdów, a także bez niezbędnego oznakowania tras, dostępu do usług gastronomicznych, serwisowych, instruktorów narciarstwa biegowego i wypożyczalni sprzętu.

Miasto nie zapewniło rzetelnej i efektywnej informacji mającej na celu promocję stworzonego obiektu, która powinna zostać ukierunkowana na jego potencjalnych użytkowników, tj. do wskazanej w *Studium wykonalności projektu*¹⁴ grupy docelowej¹⁵. W materiałach i na portalu *Beskidzkiej 5*¹⁶ ani razu nie zaprezentowano informacji o CR, a informacja o nim, nie była dostępna w większości internetowych serwisów mapowych i serwisów turystycznych. Informacja na temat oferty i warunków udostępniania CR była też słabo dostępna dla przedsiębiorców i organizacji społecznych - organizatorów imprez rekreacyjno-sportowych. W ocenie NIK, skutkować to mogło być pomijaniem tego obiektu przez organizatorów imprez kolarskich, biegowych narciarskich i rekreacyjnych podczas wyboru miejsca ich lokalizacji.

Po zakończeniu jego realizacji, obiekt CR wykorzystywany był w bardzo ograniczonym zakresie, co było wynikiem zarówno opisanych powyżej nieprawidłowości związanych z procesem planowania i lokalizacji tej inwestycji, jak i z brakiem efektywnych działań ze strony *Miasta* w zakresie jego promocji, oznakowania oraz doposażenia obiektu w zaplecze techniczne i sanitarne.

Aby ukryć ograniczone zainteresowanie CR, pracownicy *Urzędu*, wspólnie z Dyrektorem Miejskiego Ośrodka Kultury, Promocji i Informacji w Szczyрку¹⁷ w latach 2011-2016 w sposób nierzetelny i niezgodny z *umową* przeprowadzali pomiar

¹¹ Przyjętej uchwałą Rady Miasta Nr XXI/119/04 z dnia 22 lipca 2004 r.

¹² Zwanego dalej „RPO WSL 2007-2013”. Źródło <http://www.rpo.silesia-region.pl>

¹³ Zwanego dalej „SRT WSL 2004-2013”. W pkt 5.4 i 5.4. SRT WSL 2004-2013
Źródło <http://www.slaskie.pl/stratur/srt.pdf>.

¹⁴ Zwanym dalej „SWP”.

¹⁵ Turysty i osoby odwiedzające Szczyrk, w wieku do 30 roku życia.

¹⁶ Tj. przedsięwzięcia pięciu sąsiadujących gmin: Szczyrku, Wisły, Ustronia, Istebnej i Brennej, zgodnie z projektem „*Program rozwoju i promocji produktów turystycznych oraz kulturowych Beskidzkiej 5*”, współfinansowanym i zrealizowanym ze środków EFRR w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004-2006 i nadal funkcjonującego.

¹⁷ Zwanym dalej MOKPiI.

i monitoring wskaźnika rezultatu *Projektu*, zawyżając w sporządzanych raportach kwartalnych liczbę turystów korzystających z *CR* oraz wykazując w nich imprezy, które się odbywały w innych miejscach na terenie Szczyrku.

Na negatywną ocenę zasługuje fakt, iż były i obecny *Burmistrz* nie zapewnili dla obiektów budowlanych *CR*¹⁸ realizacji obowiązku założenia książki obiektu oraz przeprowadzania obowiązkowych okresowych kontroli ich stanu technicznego, a Dyrektor *MOKPiI*, która administrowała obiektem od 2011 r. nie zainteresowała się tym problemem.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli realizacja *Projektu* - w przyjętym ostatecznie kształcie - nie zapewniła osiągnięcia zakładanych we wniosku o dofinansowanie *Projektu*¹⁹ celów, co podważa gospodarność wydatkowanych na jego realizację środków. Wpływ na to miało nie tylko istotne ograniczenie przewidywanego pierwotnie zakresu rzeczowego inwestycji, ale również istotne zaniechania ze strony *Miasta* w prowadzeniu działań nakierowanych na promocję wybudowanego obiektu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Stopień realizacji projektów oraz działań wpływających na osiągnięcie i utrzymanie ich efektów.

Opis stanu
faktycznego

1.1 W ramach realizacji projektu kluczowego pn. *Rozwój infrastruktury turystycznej Subregionu Południowego*²⁰ *RPO WSL na lata 2007-2013*²¹, *Miasto* realizowało pięć projektów o łącznej wartości 28.604,4 tys. zł²²:

- 1 „Budowa Centrum Rekreacji (crossowy tor rowerowy i trasa narciarstwa biegowego) w Mieście Szczyrk” o wartości 5.519,2 tys. zł w latach 2008-2010;
- 2 „Rozbudowa i modernizacja ścieżki rowerowo-pieszkiej w Szczyrku (Deptak nad Żylicą i dalej w kierunku Buczkowic) oraz zagospodarowanie terenu w Centrum Miasta Szczyrk” o wartości 7.892,1 tys. zł w latach 2009-2011;
- 3 „Budowa 2 parkingów przy obiektach turystycznych (Hala Pośrednia, Skalite) w Mieście Szczyrk” o wartości 1.232,4 tys. zł w latach 2009-2012;
- 4 „Zagospodarowanie terenu wokół amfiteatru wraz z parkingiem oraz budowa widowni amfiteatru w Mieście Szczyrk” o wartości 7.043,6 tys. zł w latach 2011-2012;
- 5 „Wytyczenie i zagospodarowanie szlaku turystycznego oraz budowa wieży widokowej wraz z infrastrukturą w Mieście Szczyrk” o wartości 6.917,1 tys. zł w 2012 roku.

Wartość dofinansowania ze środków *UE* do pięciu ww. projektów wyniosła 17.580,1 tys. zł, przy czym do szczegółowej kontroli wybrano pierwszy z nich, na którego realizację *Miasto* otrzymało dofinansowanie w wysokości 4.562,3 tys. zł²³.

¹⁸ W szczególności konstrukcji oporowych i budowli ziemnych (muru, palustrad, nasypów, skarp i utwardzonych dróg dojazdowych i placu).

¹⁹ Zwany dalej: „wnioskiem”. Pierwszy wniosek złożony został do *UMWSL* 30 września 2009 r., a kolejny – uzupełniony o pozwolenie na budowę *CR* – dnia 6 listopada 2009 r. Ostateczna wersja wniosku została przesłana do *UMWSL* dnia 26 listopada 2009 r.

²⁰ Zwany dalej „projektem kluczowym”. Projekt ten dla Subregionu Południowego składał się z 29 zadań cząstkowych, realizowanych przez 26 jednostek samorządu terytorialnego, w tym *Miasto Szczyrk* oraz nadleśnictwo *Wisła*, źródło: http://www.um.bielsko.pl/strona-1078-projekt_kluczowy_rozwoj_infrastruktury.html.

²¹ W Priorytecie III „Turystyka”, Działanie 3.2. „Infrastruktura okołoturystyczna”, Poddziałanie 3.2.2. Infrastruktura okołoturystyczna – podmioty publiczne.

²² Poza ww. projektem kluczowym, *Miasto* zrealizowało - w ramach *RPO WSL* - projekt pn. „Remont obiektu estrady amfiteatru w Szczyrku” o wartości 426,9 tys. zł.

²³ Ostatecznie wysokość dofinansowania projektu po jego realizacji wyniosła 3.808.875,90 zł.

W 2012 r., na wniosek *Burmistrza*, *Miasto* zrezygnowało z realizacji projektu pn. „*Wytyczenie i zagospodarowanie szlaku turystycznego oraz budowa wieży widokowej wraz z infrastrukturą*”. Zdaniem zastępcy *Burmistrza*, odstąpienie od tego projektu było spowodowane przede wszystkim bieżącą sytuacją finansową *Miasta*, na którą wpływ miała m.in. realizacja pozostałych czterech zadań *projektu kluczowego* i które uznano jako istotniejsze dla rozwoju gminy. Ponadto, na etapie realizacji tego projektu pojawiły się problemy z wykupem gruntów od osób fizycznych, które żądały za nieruchomości kwot znacznie przekraczających ich wartość rynkową, jaką przedstawiono we *wniosku*. Zastępca *Burmistrza* wyjaśnił też, że ww. rezygnacja była konsultowana z Radą *Miasta*²⁴, która podjęła w tej sprawie stosowną uchwałę.

(dowód: akta kontroli str. 20, 26-37, 51-55)

- 1.2 Propozycja budowy *CR* i planowanego toru do narciarstwa biegowego została zgłoszona do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego²⁵ w latach 2002-2006, jako uzupełnienie infrastruktury narciarskiej *Szczyrku*²⁶. W dalszych pracach studyjnych jego funkcję poszerzono o tor do kolarstwa crossowego. W ramach przygotowania do realizacji *Projektu*, w 2008 r. opracowane zostało na zlecenie Urzędu wstępne *SWP*²⁷, według którego celem inwestycji miało być wytyczenie i wybudowanie w okresie od września do grudnia 2008 r. trasy do crossu rowerowego i narciarstwa biegowego w rejonie ul. Sosnowej o długości 1,3 km i szerokości 6 m.

Jedną z przesłanek, jaką kierowano się wówczas określając założenia do *Projektu*, była konieczność zagwarantowania odpowiedniego zaplecza infrastrukturalnego dla współorganizowanej przez *Miasto* imprezy sportowej pn. „*IX Zimowy Europejski Festiwal Młodzieży Śląsk – Beskidy 2009*”²⁸.

Według autorów *SWP 1*, dla prawidłowego funkcjonowania *CR* oraz zgodnego z zamierzeniami wykorzystania obiektu, konieczne było wykonanie wzdłuż całej trasy instalacji naśnieżającej oraz rozłokowanej wzdłuż niej i drogi dojazdowej instalacji oświetleniowej. Całkowite nakłady inwestycyjne oszacowane zostały wówczas na 4.179,9 tys. zł brutto²⁹.

W listopadzie 2008 r. *Miasto* na potrzeby budowy *CR* sporządziło *Program Funkcjonalno-Użytkowy*³⁰, zgodnie z którym długość trasy miała być zmienna i wynosić od 1,35 km do 1,85 km, a jej szerokość od 5 m do 9 m. Ponadto, zakres rzeczowy *Projektu* - oprócz trasy, drogi dojazdowej oraz instalacji oświetleniowej i naśnieżającej – objąć miał budowę:

- budynku gospodarczego (technicznego);
- ogrodzenia terenu;
- kompletnej instalacji elektrycznej i wodnej;
- obiektów małej architektury i zieleni;
- monitoringu;

oraz zakup - niezbędnego dla prawidłowego funkcjonowania tras - wyposażenia technicznego.

²⁴ Zwana dalej: „*RM*”.

²⁵ Zwanego dalej: „*UMWSL*”.

²⁶ Ww. dokumentacji kontrolerowi nie przedstawiono.

²⁷ Zwane dalej „*SWP 1*”.

²⁸ Powyższa impreza odbyła się w okresie od 15 do 20 lutego 2009 r., w tym na terenie *Szczyrku*.

²⁹ Z czego wydatki na realizację zakresu rzeczowego miały wynieść 3.578,0 tys. zł, na zakup nieruchomości - 418,0 tys. zł, na dokumentację - 89,0 tys. zł, na nadzór inwestorski - 67,8 tys. zł, a na promocję projektu - 27,1 tys. zł.

³⁰ Zwany dalej „*PFU*”.

W efekcie powstać miał kompletny obiekt sportowy, przeznaczony do rozgrywania zawodów, treningów i celów rekreacyjnych. Dokumenty te nie zostały jednak wykorzystane w procesie ubiegania się przez *Miasto* o dofinansowanie *Projektu*.

W kolejnym, opracowanym prawdopodobnie w sierpniu lub wrześniu w 2009 r., *Studium wykonalności projektu*³¹ wskazano, że głównym celem jego realizacji jest rozwój miejskiej oferty aktywnego wypoczynku, poprzez budowę atrakcyjnej infrastruktury turystycznej, a jej powstanie przyczynić się miało do wzrostu ruchu i konkurencyjności turystycznej całego regionu śląskiego.

Produktem finalnym *Projektu* miał być nowy obiekt infrastruktury aktywnego wypoczynku, tj. profesjonalnie przygotowana trasa o długości 1,85 km służąca w sezonie wiosennym, letnim i jesiennym jako tor do kolarstwa crossowego, a w sezonie zimowym jako trasa do narciarstwa biegowego. Istotnym rezultatem miało być także wypromowanie Szczyrku wśród najatrakcyjniejszej grupy docelowej turystów, tj. w wieku do 30 roku życia.

Określony w *SWP 2* zakres rzeczowy *Projektu* był jednak znacznie węższy niż zakładano w *PFU* i obejmował przede wszystkim roboty ziemne, w celu uformowania odpowiedniego przekroju poprzecznego trasy, skarp i nasypów, budowę konstrukcji oporowych, utwardzenie nawierzchni trasy oraz poszerzenie i utwardzenie drogi dojazdowej, a także przeprowadzenie prac odwodnieniowych i sanitarnych. Jednocześnie w dokumencie tym nie przewidziano realizacji – uwzględnionych w *PFU* – niektórych robót budowlanych, w tym wykonania budynku gospodarczego³² oraz:

- kompletnej instalacji wodnej i elektrycznej zasilających armatki;
- monitoringu i oświetlenia terenu;
- placu zabaw dla dzieci, ławek dla turystów oraz koszy na odpady;
- utwardzenia nawierzchni pod skatepark;
- zaplecza technicznego ujęcia brzegowego wody;
- nawierzchni asfaltowej drogi dojazdowej;

oraz połączenia schodami terenowymi z sąsiednimi boiskami sportowymi.

Według autorów *SWP 2*, realizacja *Projektu* odpowiadała na zidentyfikowane problemy *Miasta* i lokalnych przedsiębiorców, wśród których wymieniono:

- niewystarczający stopień rozwoju infrastruktury turystycznej na terenie subregionu południowego województwa;
- konieczność zróżnicowania oferty turystycznej miasta;
- brak wystarczającej oferty w zakresie aktywnego wypoczynku;
- zmniejszenie się przychodów przedsiębiorców, zwłaszcza osób działających w branży turystycznej.

Uzasadniając zasadność inwestycji, w *SWP 2* podano, że realizacja *Projektu* będzie zgodna z *Obszarem priorytetowym nr 1* projektu *Strategii Rozwoju Turystyki w Polsce na lata 2007-2013*, mającym na celu kreację oraz rozwój konkurencyjnych produktów turystycznych, poprzez rozwój infrastruktury atrakcji turystycznych, rozbudowę specjalistycznej infrastruktury turystycznej oraz wspieranie rozwoju turystyki aktywnej i specjalistycznej.

Wskazano też, że beneficjentami pośrednimi *Projektu* będą:

- osoby odwiedzające Szczyrk i turyści korzystający z nowego obiektu³³, którzy uzyskają możliwość uprawiania kolarstwa i narciarstwa biegowego;

³¹ Zwane dalej „*SWP 2*”. Okres opracowania tego dokumentu ustalono na podstawie tego, że wymienione w nim zostały dokumenty opracowane w lipcu 2009 r. W poszczególnych częściach *SWP 2* znajdowały się analizy, wyliczenia i wnioski, które miały uzasadnić budowę *CR*.

³² Stanowiącące zaplecze techniczne i sanitarne na czas zawodów sportowych.

³³ W łącznej liczbie ponad 700 tys. osób rocznie.

- lokalni przedsiębiorcy z zakresu obsługi ruchu turystycznego;
- uczestnicy zawodów sportowych;
- mieszkańcy i lokalne kluby sportowe oraz zawodnicy spoza Szczyrku, którzy zyskają profesjonalne zaplecze do organizacji treningów i zgrupowań.

W zawartej w SWP 2 analizie specyficznej³⁴, stwierdzono, że budowa CR jest w pełni uzasadniona z punktu widzenia potrzeb turystów oraz przyczyni się do podniesienia poziomu ich satysfakcji. Przyczyni się też do wzrostu natężenia ruchu turystycznego o około 15 tys. osób rocznie, a sztuczne naśnieżanie trasy uniezależni - w dużej mierze - planowaną infrastrukturę od niekorzystnych warunków pogodowych w sezonie zimowym.

SWP 2 stanowiło integralną część wniosku, który został złożony przez Urząd w UMWSL dnia 30 września 2009 r..

(dowód: akta kontroli str. 551, 623, 626-627, 629, 632, 639, 648-653, 655, 709-714, 715-726)

- 1.3 W czerwcu 2009 r., Urząd otrzymał od firmy projektowej, komplet dokumentacji związanej z realizacją Projektu, w tym projekt budowlany dla przedmiotowej inwestycji³⁵ i dokumentację kosztorysową, która przewidywała wykonanie pełnego zakresu robót określonego w PFU za około 17 mln zł. Zakres ten nie został jednak zaakceptowany, a w piśmie skierowanym do wykonawcy dokumentacji projektowej w sierpniu 2009 r.³⁶ Burmistrz stwierdził, że „Na realizację inwestycji w ramach RPO WSL 2007-2013 przewidziane są środki w wysokości 4,8 mln zł”. Wskazał przy tym, że z rozmowy jaką przeprowadził z pracownikiem UMWSL wynika, że nie istnieją możliwości zwiększenia zakresu finansowego dla tego Projektu. Zobowiązał też wykonawcę do przeanalizowania kosztorysu pod kątem redukcji zakresu rzeczowego Projektu, tak aby możliwa była realizacja narciarskiej trasy biegowej w ramach powyższych założeń finansowych. W rezultacie po zredukowaniu zakresu inwestycji, w tym zaplanowanych prac budowlanych, wykonawca dokumentacji opracował projekt budowlano-wykonawczy z września 2009 r.³⁷ i oszacował koszt realizacji zadania na kwotę 4.578,7 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 727-738)

- 1.4 Zastępca Burmistrza zapytany o przesłanki, które zadecydowały o realizacji Projektu, wyjaśnił że: „Inwestycja dotycząca budowy CR (crossowy tor rowerowy i trasa narciarstwa biegowego) w Mieście Szczyrk była priorytetowym przedsięwzięciem dla rozwoju turystyki i sportu w mieście. Potrzeba powstania profesjonalnej trasy narciarstwa biegowego pojawiła się wraz z możliwościami organizacji różnego rodzaju zawodów sportowych. Istniało duże zapotrzebowanie na stworzenie miejsca odpowiedniego do organizacji zawodów w okresie zimowym w zakresie narciarstwa biegowego (w tym kombinacji norweskiej) oraz letnim – kolarstwa crossowego. Dlatego Miasto Szczyrk bez względu na zewnętrzne dofinansowanie zadania rozpoczęłoby jego realizację. Dodatkowo o potrzebie budowy takiego obiektu przeważały następujące argumenty:

- zbliżający się Zimowy Olimpijski Festiwal Młodzieży Europy w 2009 r. z główną bazą w Szczyrku;
- oddanie do użytku przez Centralny Ośrodek Sportu kompleksu trzech nowoczesnych skoczni narciarskich w Skaliie służących do rozgrywania zawodów i do celów treningowych w skokach narciarskich, a nie mając trasy

³⁴ Przedstawionej w rozdziale 12 SWP 2 i opracowanej pod kątem specyfiki grup turystów odwiedzających Szczyrk.

³⁵ Zwany dalej „PB”

³⁶ Pismo z dnia 3 sierpnia 2009 r., sygn. GKHHiR – 421/29/2009.

³⁷ Zwany dalej „PBW”.

biegowej nie mogłoby organizować imprez w zakresie Kombinacji Norweskiej (najbliższe trasy na Kubalonce w Istebnej). Miasto Szczyrk budując tę trasę aspiruje do najlepszych centrów w Polsce do uprawiania i rozgrywania tej dyscypliny;

- działalność Centralnego Ośrodka Sportu, Szkoły Mistrzostwa Sportowego (gdzie trenuje się m.in. biegi narciarskie i kombinację norweską);
- wzrastająca popularność indywidualnego uprawiania biegów narciarskich spowodowała, że miasto zdecydowało się na stworzenie miejsca aktywnego wypoczynku dla mieszkańców, turystów, do organizacji zawodów, imprez sportowych oraz dla treningów szkół, klubów sportowych i Centralnego Ośrodka Sportu”.

Wskazał też, że trasa spełnia wymogi Międzynarodowej Federacji Narciarskiej oraz Polskiego Związku Kolarskiego, a „w przypadku nieuzyskania dofinansowania ze środków Unii Europejskiej w ramach RPO WSL 2007-2013 gmina zdecydowałaby się na realizację inwestycji, jednakże czas realizacji z pewnością uległby znacznemu wydłużeniu”.

(dowód: akta kontroli str. 20, 38)

- 1.5 W SWP 2 złożonym wraz z wnioskiem, wielokrotnie powoływano się na informacje zawarte w *Raporcie z badań ruchu turystycznego na obszarze Beskidzkiej* ³⁸, zgodnie z którymi do Szczyrku przyjeżdżało każdego roku ok. 756 tys. osób, tj. 28% procent łącznej liczby turystów odwiedzających gminy tego mikroregionu. Nie uwzględniono w nim jednak tego, że na terenie sąsiadujących gmin Wisła i Istebna³⁹ tj. w odległości ok. 28 km od miejsca planowanej inwestycji, funkcjonują kompleksy biegowych tras narciarskich.

W SWP 2 nie brano pod uwagę innych - niż założono w dokumentacji - wariantów lokalizacji CR, ograniczając się do stwierdzenia, że wskazana lokalizacja jest zgodna ze z obowiązującym *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego*. Brak w nim było również analizy usytuowania CR, w tym trasy narciarskiej i rowerowej, w stosunku do istniejącej infrastruktury, a w szczególności do tras środków transportu publicznego, dróg dojazdowych, miejsc postojowych dla pojazdów, istniejącej infrastruktury sportowej⁴⁰, szlaków rowerowych i turystycznych oraz atrakcji turystycznych⁴¹. Pominięte zostały również, zagadnienia związane z lokalizacją na terenie CR odpowiedniego zaplecza infrastrukturalnego, a zwłaszcza sanitariatów, szatni, miejsc odpoczynku, parkingu oraz dostępu do punktów gastronomicznych, usług serwisowych i wypożyczalni sprzętu sportowego.

Stwierdzono w nim natomiast, że planowane przedsięwzięcie odpowiada wytycznym dla lokalizacji tego typu przedsięwzięć, wymienionych w *SRT WSL 2004-2013*, m.in. w zakresie spełniania następujących wymogów:

- dostępności bazy gastronomicznej;
- lokalizacji początku lub końca trasy narciarskiej przy parkingu bądź stacji kolei linowej;
- zlokalizowania przy punktach startowych wypożyczalni sprzętu;
- wyraźnego oznaczenia przebiegu tras.

(dowód: akta kontroli str. 648-654, 662, 665-672)

³⁸ Opracowanie to przygotowane zostało w 2007 r. w ramach projektu „Program rozwoju i promocji produktów turystycznych oraz kulturowych Beskidzkiej 5”. W skład tzw. *Beskidzkiej 5* wchodziły gminy: Szczyrk, Brenna, Ustroń, Wisła i Koniaków.

³⁹ <http://www.slaskie.travel/Poi/Pokaz/15551/1671/trasy-narciarstwa-biegowego-istebna-kubalonka>, których lokalizacja w pełni odpowiadała założeniom ww. strategii.

⁴⁰ Tj. innych terenów narciarskich i wyciągów oraz istniejącego zespołu boisk sportowych.

⁴¹ Np. Jaskini Lodowej, http://www.miastoszczzyrk.pl/a-jaskinia_lodowa-228-info.html położonej w bezpośrednim sąsiedztwie planowanego obiektu.

1.6 W ostatecznej wersji - złożonej przez *Miasto* 26 listopada 2009 r. do *UMWSL* - wniosku wskazano, że wskaźnikami produktu będą:

- liczba wybudowanych obiektów aktywnego wypoczynku - 1 szt.⁴²;
- długość wybudowanych szlaków turystycznych/tras aktywnej turystyki - 1,85 km⁴³.

Wskaźniki te zostały osiągnięte w dniu zakończenia realizacji rzeczowej inwestycji, tj. 25 listopada 2010 r.

Jako wskaźnik rezultatu przyjęto liczbę turystów korzystających z nowych obiektów infrastruktury aktywnego wypoczynku – 6.000 osób rocznie (jako poziom docelowy⁴⁴). Wskaźnik ten miał zostać osiągnięty w roku kalendarzowym 2011 r., a jego monitoring miał odbywać się kwartalnie od momentu oddania obiektu do użytkowania. We wniosku podano, że dane dotyczące monitorowania i pomiaru ww. wskaźnika dostarczane będą przez administratora obiektu, tj. Dyrektora *MOKPiI*, a źródłem informacji na temat stopnia jego osiągnięcia będą kwartalne raporty, poparte m.in. listami obecności z zajęć treningowych, listami obecności uczniów szkół wykorzystujących obiekty w ramach zajęć, listami startowymi zawodników biorących udział w zaplanowanych imprezach lub innymi formami dokumentowania aktywności turystycznej na terenie obiektu.

W *SWP 2* wskazano, że głównym beneficjentem *Projektu* będą turyści i osoby odwiedzające *Szczyrk*, w tym 6.000 turystów korzystających rocznie z obiektów *CR* (około 500 miesięcznie).

Z przedstawionej przez Dyrektora *MOKPiI* dokumentacji⁴⁵, która obrazować miała wykorzystanie *CR* w latach 2011-2016, wynikało, że głównym użytkownikiem obiektu były dzieci i młodzież szkolna, sportowcy lokalnego klubu sportowego oraz klienci lokalnej bazy noclegowej. Wynikało z niej również, że w pierwszych trzech kwartałach 2011 roku⁴⁶ z obiektu skorzystało ogółem 6.678 osób, w tym 735 osób, które uczestniczyły w przeprowadzonych na jego terenie dwóch imprezach rekreacyjnych⁴⁷ i czterech sportowych⁴⁸. W kolejnych latach⁴⁹, z obiektu miało skorzystać odpowiednio 6.065, 6.082, 6.871 i 6.032 osób. W dokumentacji wskazano również, że na terenie *CR* odbywało się od 13 do 30 imprez sportowych lub rekreacyjnych rocznie, w których uczestniczyło odpowiednio 1.960, 2.090, 3.240 i 3.005 osób. Do listopada 2016 r., z *CR* miało skorzystać ogółem 4.609 osób. Na terenie obiektu miało się odbyć także 20 imprez rekreacyjnych⁵⁰ i dwie sportowe (biegowe⁵¹), w których uczestniczyć miało łącznie 2.341 użytkowników.

W dniu 24 października 2011 r. *Urząd* przesłał do *UMWSL* raporty kwartalne za trzy kwartały 2011 r. potwierdzające liczbę użytkowników obiektu powstałego w wyniku realizacji *Projektu*. Na ich podstawie, 3 stycznia 2012 r. *UMWSL* stwierdził⁵², że zakładany we wniosku wskaźnik rezultatu został osiągnięty na poziomie 6.678 osób, co stanowiło 111% zakładanej wartości (6.000 osób).

(dowód: akta kontroli str. 118-155, 183-184, 676, 739-743, 748, 757)

⁴² Źródło: Protokół zdawczo-odbiorczy ze zrealizowanych prac.

⁴³ Źródło: Protokół zdawczo-odbiorczy ze zrealizowanych prac.

⁴⁴ Źródło: Raporty kwartalne *MOKPiI*.

⁴⁵ Kwartalne raporty użytkowania *CR*, potwierdzone przez Dyrektora *MOKPiI*.

⁴⁶ Pierwszego pełnego roku działania z obiektu.

⁴⁷ Beskidzki bieg z psem i Rajd rowerowy szlakiem 5 parafii.

⁴⁸ Jedna w biegach przełajowych dzieci, a trzy w kolarstwie górskim.

⁴⁹ Od 2012 r. do 2015 r.

⁵⁰ Spacer lub zajęcia *Nordic Walking* – 13rotnie, akcja „Przewodnik czeka” – trzykrotnie, wyjścia w góry na nartach biegowych – dwukrotnie oraz dwie inne imprezy.

⁵¹ Impreza biegowa *ZAMIEĆ* w styczniu 2016 r. oraz *Beskid Ultra Trail* w październiku 2016 r.

⁵² Potwierdzenie zostało przekazane pocztą elektroniczną.

Na podstawie przeprowadzonej weryfikacji danych⁵³ zawartych w raportach kwartalnych dotyczących użytkowania CR w Szczyrku za lata 2011-2012 i za 2016 r., stwierdzono m.in., że:

- w 2011 r. z obiektu skorzystało co najmniej o 2.072 osób mniej niż wykazano w raportach kwartalnych podpisanych przez Dyrektora MOKPiI, w tym:
 - 401 osób, które miały uczestniczyć w przeprowadzanych rzekomo na terenie CR zajęciach zorganizowanych przez stowarzyszenie S.⁵⁴;
 - 1.571 osób, które korzystać miały z CR podczas pobytu w Hotelu K.⁵⁵;
 - 100 osób, które korzystać miały w CR w ramach uczestnictwa w mającym miejsce w lipcu 2011 r. rajdzie rowerowym *Szlakiem 5 Parafii*⁵⁶.
- nie jest możliwe ustalenie liczby uczestników zorganizowanej 18 września 2011 r. i wykazanej w raporcie za III kwartał 2011 r. imprezy pn. „2 Amatorski Puchar MTB Śląsk-Beskidy 2011”, w której na terenie CR miało wziąć udział 75 osób. Ani Urząd, ani MOKPiI nie dysponowały bowiem dokumentami potwierdzającymi tę liczbę, w postaci listy startowej zawodników lub innej dokumentacji (np. zdjęciowej)⁵⁷.
- w raporcie za II kwartał 2011 r. wykazano, że w czerwcu 2011 r. na terenie CR przeprowadzone zostały międzyszkolne zawody pn. „Mistrzostwa Szczyrku – biegi przełajowe”. Urząd nie dysponował jednakże wymaganymi dokumentami z tych zawodów, tj. listą startową lub dokumentacją fotograficzną, a jedynym – posiadanym przez Urząd - dowodem ich przeprowadzenia było podpisane przez Dyrektora MOKPiI i prawdopodobnie przedstawiciela organizatora oświadczenie o przeprowadzeniu ww. zawodów 17 czerwca 2011 r., w których udział wzięło 240 osób. Informacji o tych zawodach brak było również w przekazywanych do MOKPiI sporządzanych przez szkoły na potrzeby ustalenia ww. wskaźnika zestawieniach za II kwartał 2011 r. Stwierdzono natomiast, że informacja o przeprowadzeniu takiej imprezy znajdowała się w zestawieniach sporządzonych przez szkoły za III kwartał 2011 r. Wskazano w niej, że w imprezie, która odbyła się 21 września 2011 r. na terenie CR wzięło udział 256 uczestników. Zawody te nie zostały jednak uwzględnione w raporcie MOKPiI za III kwartał 2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 118c-121, 759-829, 972-973, 976-978)

- W niektórych przypadkach⁵⁸, Urząd nie dysponował żadną dokumentacją⁵⁹ z przeprowadzonych w 2012 roku imprez i zawodów, które zostały wykazane w czterech kwartalnych raportach MOKPiI za ten rok, jako przeprowadzone lub rozegrane na terenie CR, a w których miało ogółem wziąć udział łącznie

⁵³ Zawarte w raportach informacje zweryfikowano na podstawie informacji zamieszczonych na stronach internetowych, wyjaśnień uzyskanych od organizatorów imprez i zawodów oraz innych osób (świadków).

⁵⁴ Organizacji takich zajęć nie potwierdzili przesłuchani w charakterze świadka przedstawiciele ww. stowarzyszenia.

⁵⁵ Przesłuchani w charakterze świadka przedstawiciele ww. hotelu nie potwierdzili informacji zawartych w raportach MOKPiI.

⁵⁶ Rajd zorganizowany przez miejscową parafię rzymsko-katolicką, przy pomocy Urzędu. Impreza ta została wykazana w raporcie za III kwartał 2011 r., lecz jakiegokolwiek wykorzystania CR (np. do treningów) nie potwierdził organizator rajdu.

⁵⁷ Dokumenty te powinny być – zgodnie z zawartą umową – przechowywane w Urzędzie, na potrzeby udokumentowania osiągniętego wskaźnika rezultatu.

⁵⁸ Dotyczy to:

- dwóch edycji *Zimowego Pucharu Radia ZET w Beskidzkiej 5*, w których uczestniczyć miało 180 osób;
- imprez *Start do nart z Radiem ZET*, w których uczestniczyć miało 170 osób;
- imprezy *Zimowa runda Radia Zet*, w której udział oszacowano na 200 osób;
- zawodów *Sędziów i Działaczy PZN* ze 130 uczestnikami;
- II Mistrzostw ZSPiG nr 1 w Szczyrku w Narciarstwie Biegowym, w których uczestniczyć miało 130 osób;
- XVII Amatorskich Mistrzostw Polski w Kolarstwie Górskim Family Cup, w których uczestniczyć miało 180 osób;
- imprez w ramach akcji „Śmigaj z nami z kijkami”, w których uczestniczyć miało łącznie 360 osób.

⁵⁹ W postaci list startowych, list uczestników, fotografii lub innych dowodów.

1.350 osób. Z ogólnodostępnych informacji wynika natomiast, że miejscem organizacji i przeprowadzenia niektórych wymienionych w raportach MOKPiI zimowych imprez rekreacyjno-sportowych - tj.: „Zimowa Runda Radia Zet”, „Puchar Beskidzkiej 5 i Radia Zet”, „Start do Nart z Radiem ZET” - były tereny innych, znajdujących się na terenie Szczyrku, ośrodków sportowych i rekreacyjnych⁶⁰.

W przypadku trzech imprez stwierdzono natomiast istotne dysproporcje pomiędzy danymi zawartymi w raportach MOKPiI z wykorzystania CR, a przedstawionymi przez Urząd dokumentami⁶¹ mającymi poświadczyć zawarte w nich dane. I tak:

- W przypadku „XVIII Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży w Sportach Zimowych” Dyrektor MOKPiI w raporcie za I kwartał 2012 r. wykazała, że w imprezie tej wzięło udział 150 osób, podczas gdy z listy zawodników wynika, że w przeprowadzonym 5 lutego 2012 r. na terenie CR biegu do kombinacji norweskiej wystartowało 12 zawodników.
- W przypadku „X Światowych Zimowych Igrzysk Polonijnych Śląsk-Beskidy 2012”, Dyrektor MOKPiI wykazała w raporcie za I kwartał 2012 r., że w imprezie tej wzięło udział 170 osób, podczas gdy z listy zawodników wynika, że w rozegranej 2 marca 2012 r. na terenie CR konkurencji saneczkarstwa wzięło udział 59 zawodników.
- W przypadku „Mistrzostw Świata Weteranów w skokach narciarskich i kombinacji norweskiej”, które rozegrano w dniach 8-10 marca 2012 r., w biegach narciarskich na terenie CR wystartowało 80 zawodników, podczas gdy w raporcie MOKPiI za I kwartał 2012 r. stwierdzono, że w imprezie tej wzięło udział 140 osób.

(dowód: akta kontroli str. 124-128, 830-912)

- Urząd nie posiadał dokumentacji potwierdzającej, że którakolwiek spośród 20 wykazanych w czterech raportach kwartalnych za 2016 r. (do listopada) imprez, mających charakter rekreacyjny lub sportowy, została przeprowadzona na terenie CR. Mimo to w raportach stwierdzono, że w imprezach tych wzięło udział łącznie 2.951 osób.

Weryfikacja tych danych⁶² wykazała natomiast, że większość z nich odbyła się na terenie innych obiektów i miejsc w Szczyrku, tj.: na stoku Juliany, Hali Pośredniej, w Szczyrkowskim Ośrodku Narciarskim, w amfiteatrze, na placu Św. Jakuba, na górze Skrzycznem oraz na ścieżkach spacerowych i górskich szlakach turystycznych. Tylko w dwóch przypadkach uzyskano potwierdzenie od organizatora biegowych imprez sportowych wskazujące, że w 2016 r. na terenie CR wyznaczono trasy treningów poprzedzających rozegrane biegi górskie (łącznie dla 450 osób).

Przesłuchana w charakterze świadka przewodnicząca miejscowego Koła Emerytów i Rencistów zeznała, że wielokrotnie organizowane przez jej Koło od 2015 roku, zajęcia w formie wycieczek lub wyjść na tzw. *nordic-walking*⁶³ odbywały się poza terenem CR, a wybór trasy cotygodniowej wycieczki lub wyjścia (trasami spacerowymi, bądź górskimi szlakami turystycznymi) uzależniony był od kondycji i poziomu aktywności uczestników. Imprezy te

⁶⁰ M.in. Szczyrkowski Ośrodek Narciarski, stacja narciarska COS,

⁶¹ Kontrolującemu przedstawiono jedynie listy startowe, bez jakichkolwiek innych dokumentów świadczących o większej liczbie uczestników imprez (np. dokumentacji fotograficznej, na podstawie której można by oszacować publiczność).

⁶² Przeprowadzona w oparciu o relacje z tych imprez zamieszczone na lokalnych stronach internetowych oraz w oparciu o zeznania organizatorów i uczestników tych imprez.

⁶³ Pod nazwami Aktywny Szczyrk i Aktywny Senior.

wykazywane były jednak w raportach kwartalnych sporządzanych przez MOKPiI w latach 2015-2016⁶⁴.

(dowód: akta kontroli str. 144-155, 913-969, 974-975)

Dyrektor MOKPiI zeznała, że przyczyną przedstawiania nierzetelnych danych w ww. raportach z 2011 r. w zakresie dotyczącym zajęć i imprez sportowo-rekreacyjnych oraz rajdu rowerowego *Szlakiem 5 Parafii*, było to, że nie zweryfikowano prawdziwości i rzetelności uzyskanych od szkół informacji o treningach grup sportowych oraz od przedsiębiorców z terenu Szczyrku, o zajęciach zorganizowanych przez nich grup osób. Na temat faktycznego przebiegu trasy rajdu stwierdziła, że była przekonana, że odbył się on na ustalonej wcześniej trasie, tj. m.in. przez teren CR. Dyrektor MOKPiI zeznała też, że w 2011 r. zachęcano wszelkiego rodzaju grupy sportowe do korzystania z terenów CR⁶⁵, a konkretne rozmowy w tej sprawie przeprowadzał ówczesny Burmistrz. Dodała też, że z ustnych ustaleń pomiędzy nią a byłym Burmistrem wynikało, że szkoły, kluby sportowe, stowarzyszenia i przedsiębiorcy mieli składać odpowiednie zestawienia wykorzystywania CR w Referacie Gospodarki Komunalnej, Urbanistyki, Handlu i Rolnictwa Urzędu, a na ich podstawie oraz na podstawie dodatkowych informacji o wykorzystaniu tego obiektu, pracownik tej komórki oraz Dyrektor MOKPiI sporządzali wspólnie kwartalne raporty z wykorzystania obiektów i terenu CR. Zasady te obowiązywały do 2016 r.

Z zeznań byłego Burmistrza Miasta wynikało natomiast, że to on był pomysłodawcą, współorganizatorem ww. rajdu rowerowego oraz jego uczestnikiem w 2011 r., zaś jego trasa przebiegała z centrum Szczyrku⁶⁶ przez tereny CR. Następnie uczestnicy rajdu mieli udać się w dalszą drogę w kierunku Buczkowic. Ponadto były Burmistrz zeznał, że nie wie na jakiej podstawie uwzględniono w raportach za 2011 r., kwestionowane przez NIK imprezy i zajęcia organizowane przez stowarzyszenie S(.). Nie uzyskiwał on bowiem od tego stowarzyszenia żadnych informacji pisemnych i ustnych na ten temat, słysząc jedynie, że w okresie zimowym i przy obecności pokrywy śnieżnej grupki lub indywidualni snowboardziści korzystali z terenu CR i jego ukształtowania.

Przedstawionych przez byłego Burmistrza informacji na temat rajdu *Szlakiem 5 Parafii* nie potwierdził proboszcz miejscowej Parafii Rzymsko-Katolickiej⁶⁷, który poinformował NIK, że na trasie tego rajdu, który odbył się 23 lipca 2011 r.⁶⁸, nie znajdowało się CR przy ul. Sosnowej w Szczyrku.

Odnosząc się do braku możliwości potwierdzenia liczby imprez i zawodów, które miały odbyć się na terenie CR w latach 2012-2016 oraz liczby wykazanych użytkowników, Dyrektor MOKPiI zeznała, że nie do wszystkich imprez potrafi się odnieść. Jednakże, według niej główny program tych imprez faktycznie był zaplanowany i zrealizowany na innych obiektach sportowo-rekreacyjnych w Szczyrku i okolicach, lecz przedstawiciele Miasta w niektórych przypadkach zabiegali, aby wydarzenia towarzyszące odbywały się na trasie narciarsko-rowerowej CR. Według niej, tego typu przykładem jest przeprowadzona w 2013 r. impreza „Start do nart”, w trakcie której na terenie CR odbył spacer na nartach biegowych⁶⁹. Dyrektor MOKPiI zeznała również, że większości imprez nie

⁶⁴ W raporcie za 2015 rok wykazano, że w tych imprezach wzięło udział łącznie 1.225 osób, a w raporcie za trzy kwartały 2016 r., że wzięło w nich udział łącznie 1058 osób.

⁶⁵ M.in. jako bazy do organizacji treningów i imprez.

⁶⁶ Spod kościoła parafialnego Św. Piotra i Pawła.

⁶⁷ pw. Św. Jakuba St. Apostoła.

⁶⁸ Szczyrk-Buczkowice-Godziszka-Rybarzowice-Meszna-Szczyrk.

⁶⁹ Dokumentację fotograficzną z ww. imprezy Dyrektor MOKPiI uzyskała od organizatora w dniu 21 kwietnia 2017 r.

zweryfikowała osobiście, pod kątem tego, czy wymienione w raportach imprez odbyły się one na terenie CR.

(dowód: akta kontroli str. 118c-155, 754-758, 979-985, 1004-1018, 1030)

- 1.7 Zgodnie z założeniami realizacyjnymi, *Projekt* miał mieć neutralny wpływ na zatrudnienie, ponieważ nie zakładano utworzenia nowych miejsc pracy. Oczekiwano natomiast, że inwestycja pociągnie za sobą rozwój jednostek gospodarczych, w sektorze usług, zapewniających kompleksową obsługę użytkowników CR.

(dowód: akta kontroli str. 183-184)

- 1.8 W odpowiedzi na pismo Wydziału Rozwoju Regionalnego UMWSL, Burmistrz przekazał 6 listopada 2009 r. poprawiony i uzupełniony wniosek o dofinansowanie *Projektu*. W dokumencie tym, m.in. zmieniono i uszczegółowiono opis zakresu rzeczowego *Projektu* oraz informacje o sposobie monitorowania wskaźnika rezultatu, dodając zapis określający termin osiągnięcia jego wartości docelowej⁷⁰.

(dowód: akta kontroli str. 277-281, 302-303)

Kolejny, poprawiony i uzupełniony - zgodnie z wytycznymi UMWSL - wniosek o dofinansowanie *Projektu* przekazany został przez Urząd do UMWSL dnia 26 listopada 2009 r. Wraz z nim, przekazano aneks do SWP oraz kopię decyzji pozwolenia na budowę⁷¹, w której zatwierdzono opracowany w czerwcu 2009 r. projekt budowlano-wykonawczy⁷².

W dniu 4 grudnia 2009 r. Urząd uzyskał z UMWSL informację, że wniosek spełnia wymogi formalne i zostanie przekazany do oceny merytorycznej. 28 grudnia 2009 r. poinformowano Urząd o pozytywnym wyniku oceny merytorycznej wniosku⁷³ oraz o wyborze *Projektu* do dofinansowania.

(dowód: akta kontroli str. 168-199, 219-221, 282-284, 287-301)

- 1.9 Umowę o dofinansowanie *Projektu* zawarto w dniu 25 marca 2010 r., a jej integralną częścią był wniosek z 26 listopada 2009 r. i zaktualizowany harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji *Projektu* z 8 lutego 2010 r. Zgodnie z tym harmonogramem, realizacja *Projektu* miała mieć miejsce w okresie od IV kwartału 2007 r. do końca III kwartału 2010 roku, przy czym do kosztów kwalifikowanych zaliczono związane z *Projektem* i poniesione przez Miasto w latach 2007-2009 wydatki w wysokości 703,3 tys. zł brutto⁷⁴. Pozostała część kosztów kwalifikowalnych w wysokości 4.776,9 tys. zł brutto miała zostać poniesiona przez Miasto w okresie od I do III kwartału 2010 r. z przeznaczeniem m.in. na:

- roboty drogowe (1.175,6 tys. zł);
- roboty rozbiórkowe i budowlano-montażowe (1.663,4 tys. zł)⁷⁵;
- roboty budowlane instalacyjne (1.755,9 tys. zł);
- roboty elektryczne (43,7 tys. zł);
- nadzór inwestorski (94,5 tys. zł);
- promocję *Projektu* (27,1 tys. zł).

⁷⁰ W 2011 r.

⁷¹ Z 28 października 2009 r.

⁷² Zwany dalej „PB”.

⁷³ *Projekt* uzyskał w niej 36,40 pkt, co stanowiło 91% możliwych do zdobycia punktów.

⁷⁴ W tym m.in.: 170,0 tys. zł na uzyskanie dokumentacji i projektów budowlano-wykonawczych, 6,5 tys. zł na uzyskanie studiów wykonalności, 456,3 tys. zł na wykup nieruchomości o pow. 0,9716 ha, 19,8 tys. zł na usługi geodezyjne, 12,9 tys. zł na zakup kruszywa i oznakowania drogowego.

⁷⁵ W tym rozbiórka starego i wykonanie nowego ogrodzenia pomiędzy terenem drogi dojazdowej wewnętrznej, a terenem będącym w zarządzie spółki A. o przewidywanej wartości 98,6 tys. zł. W tym miejscu przewidziano wykonanie i poszerzenie istniejącej drogi dojazdowej do CR.

W harmonogramie ujęto także koszty niekwalifikowalne, poniesione przez *Miasto* w latach 2007-2009 na wykup 0,1046 ha nieruchomości w łącznej wysokości 714,2 tys. zł.

Łączną wartość *Projektu* ustalono na 6.194,5 tys. zł, z czego koszty kwalifikowalne wynieść miały 5.480,3 tys. zł, które w 83,25% sfinansowane miały zostać – zgodnie z *umową* – ze środków *EFRR*. Wkład własny *Miasta* ustalono na 917,9 tys. zł, tj. 16,75% wydatków kwalifikowalnych. *Miasto* zobowiązało się do pokrycia z własnych środków wydatków niekwalifikowalnych *Projektu*.

(dowód: akta kontroli str. 200-218)

Zgodnie z *wnioskiem*, budowa *CR* wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną - tj. przyłączem instalacji wodnej i elektrycznej na potrzeby naśnieżania trasy⁷⁶, drogą dojazdową, odwodnieniem liniowym terenu, kanalizacją deszczową oraz częściowym ogrodzeniem terenu od strony sąsiadującego ujęcia i stacji uzdatniania wody - miała polegać na zagospodarowaniu terenu w taki sposób, by kompozycyjnie stanowiło ono pętlę ścieżki narciarskiej służącej w lecie jako trasa rowerowa. Jej przebieg miał być dopasowany do naturalnego ukształtowania terenu, a pochylenie niwelet zaprojektowano tak, by jak najbardziej dopasować je do naturalnych spadków.

W *PBW* zaplanowano znaczny zakres robót ziemnych w celu uformowania odpowiedniego przekroju poprzecznego trasy, skarp i nasypów, budowy konstrukcji oporowych, utwardzenia nawierzchni trasy, poszerzenia i utwardzenia drogi dojazdowej oraz przeprowadzenia prac odwodnieniowych i sanitarnych.

Zaplanowane prace nie obejmowały robót budowlanych na całej długości trasy, lecz jedynie w części początkowego jej przebiegu na najniższym poziomie oraz na zboczu, natomiast pozostała część trasy miała być wykonywana poprzez naśnieżanie i formowanie naturalnie ukształtowanej płaskiej półki terenowej. Tor crossowy miał być wytyczany dowolnie, w sposób najbardziej atrakcyjny dla jego użytkowników.

(dowód: akta kontroli str. 174-177)

W *PBW* przyjętym do realizacji wskazano, że w celu zapewnienia stałej warstwy śniegu na trasach przewidziano możliwość okresowego montażu armatek śnieżnych zasilanych ze znajdującego się na terenie *CR* ujęcia wody. Projekt ten przewidywał również etapowanie dalszych robót, zaplanowanych docelowo w zatwierdzonym pozwoleniu na budowę *PB*, który zakładał m.in. zainstalowanie do sześciu armatek śnieżnych przy hydrantach⁷⁷ oraz obsługę trasy za pomocą ratraka. W *PB* przewidziano również wykonanie:

- budynku gospodarczego⁷⁸ w sąsiedztwie trasy;
- kompletnej instalacji wodnej i elektrycznej zasilających armatki;
- monitoringu i oświetlenia terenu;
- placu zabaw dla dzieci, ławek dla turystów oraz koszy na odpady;
- utwardzenia nawierzchni pod skatepark;
- zaplecza technicznego ujęcia brzegowego wody⁷⁹;
- nawierzchni asfaltowej drogi dojazdowej;
- połączenia schodami terenowymi z sąsiednimi boiskami sportowymi.

⁷⁶ Projekt nie obejmował dostawy i wykonania kompletnej instalacji sztucznego naśnieżania oraz dostaw sprzętu technicznego np. armatek, ratraka, urządzeń do formowania nawierzchni i zakładania śladów trasy narciarskiej.

⁷⁷ Hydranty te pozostały w *PBW*.

⁷⁸ Stanowiącego zaplecze techniczne i sanitarne na czas zawodów sportowych.

⁷⁹ Urząd dysponował pozwoleniami wodnoprawnymi z 26 czerwca 2009 r. i z 21 lipca 2009 r. na pobór wody z potoku Żyłica na potrzeby sztucznego naśnieżania trasy, wykonania ujęcia brzegowego wody oraz na odprowadzenie wód deszczowych do Żyłicy i wykonanie ich wylotu.

Robót tych *PBW* nie przewidywał.

W *PB* wskazano też, że teren pod *CR* był posesją niezabudowaną, istniejące drzewa nie będą kolidować z inwestycją, a *Urząd* posiada zgodę⁸⁰ na przekwalifikowanie na cele nierolnicze i nieleśne gruntów o powierzchni 0,6611 ha.

(dowód: akta kontroli str. 156, 160-162, 219-263)

Po podpisaniu *umowy*, *Burmistrz* informował *UMWSL* o modyfikacjach *Projektu* oraz o istotnych dla jego realizacji etapach. I tak:

- 29 lipca 2010 r. *Urząd* przekazał informacje o umowach podpisanych z wykonawcami *Projektu* wyłonionymi w trybie zamówień publicznych oraz na temat umów i zleceń zrealizowanych⁸¹ z wyłączeniem trybów określonych w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁸²;
- 10 sierpnia 2010 r. *Urząd* przesłał pismo z wnioskiem o zaakceptowanie zmian będących podstawą do sporządzenia aneksu do *umowy*, tj.:
 - przesunięcia terminu rzeczowego i finansowego zakończenia *Projektu* oraz złożenia wniosku o płatność końcową do: 11 listopada, 10 grudnia i 31 grudnia 2010 r.;
 - zmiany całkowitej wartości *Projektu* z 6.194,5 tys. zł na 5.519,4 tys. zł, w tym zmniejszenia kwoty wydatków kwalifikowalnych do kwoty 4.794,0 tys. zł, zwiększenia kwoty wydatków niekwalifikowalnych do 725,4 tys. zł oraz zmniejszenia kwoty dofinansowania do kwoty 3.991,0 tys. zł, tj. o 571,4 tys. zł.

Urząd przedstawił szczegółowe uzasadnienie tych zmian, załączył zaktualizowany harmonogram rzeczowo-finansowy oraz wymagane załączniki, co 13 września 2010 r. zostało zaakceptowane przez *UMWSL*.

- W dniu 25 października 2010 r. *UMWSL* - na wniosek *Urzędu* - wyraził zgodę na wprowadzenie zmian w realizowanym *Projekcie*, które dotyczyły:
 - lokalizacji palisady (palustrady);
 - dostosowania niwelety terenu i muru oporowego drogi dojazdowej do warunków terenowych;
 - modyfikacji szczegółów odwodnienia tras;
 - zmian materiałowych, które według oświadczenia projektanta nie stanowiły istotnych zmian z punktu widzenia przepisów budowlanych.

W dniach 29 i 31 grudnia 2010 r. *Urząd* złożył ostatnie dwa wnioski o płatność (pośrednią i końcową) oraz wyjaśnienia dotyczące wcześniejszego wniosku o płatność pośrednią.

W trakcie realizacji *Projektu*, *Urząd* prowadził monitoring wartości mających wpływ na osiągnięcie przyjętych dla niego wskaźników, takich jak:

- liczba i powierzchnia zakupionych na cele inwestycji nieruchomości;
- kompletność uzyskanych projektów i zezwoleń;
- liczba i rodzaj udzielonych zamówień.

(dowód: akta kontroli str. 304-423)

Dnia 13 grudnia 2010 r. *Urząd* zawarł z *UMWSL* aneks nr 1 do *umowy*, którego przedmiotem była zmiana⁸³ całkowitej wartości *Projektu*, wysokości wydatków kwalifikowalnych, wysokości dofinansowania ze środków *EFRR* oraz wysokości

⁸⁰ Decyzja Marszałka Województwa Śląskiego z 5 czerwca 2009 r.

⁸¹ Np. zlecenie na wykonanie mapy ewidencyjnej, zasadniczej, wypisów z rejestru gruntów, akty notarialne dotyczące zakupu nieruchomości.

⁸² Dz. U. z 2015 r., poz. 2164 ze zm.

⁸³ § 2 i § 3 *umowy*.

wkładu własnego *Miasta* (z kwoty 917,9 tys. zł do kwoty 803,0 tys. zł) oraz terminów zakończenia realizacji *Projektu*: w zakresie rzeczowym do 12 listopada 2010 r., a finansowym do 10 grudnia 2010 r.

(dowód: akta kontroli str. 424-433)

- 1.10 W *RPO WSL 2007-2013* przyjęte zostało założenie, że podejmowane w ramach Priorytetu III „*Turystyka*” inwestycje powinny mieć na celu zwiększenie zainteresowania regionem Województwa Śląskiego zarówno turystów z zagranicy i innych województw, jak i wśród mieszkańców pozostałych subregionów województwa. Zgodnie z powyższym celem, w ramach Priorytetu III miały być wspierane kompleksowe działania z zakresu infrastruktury zaplecza turystycznego, infrastruktury okołoturystycznej, systemu informacji turystycznej i promocji turystyki.

Infrastruktura zaplecza turystycznego miała być realizowana poprzez przedsięwzięcia z zakresu tworzenia bazy noclegowej i gastronomicznej, natomiast rozwojowi lokalnych produktów turystycznych miały służyć inicjatywy w zakresie aktywnych form turystyki⁸⁴, bazy okołoturystycznej⁸⁵ i parków tematycznych⁸⁶.

W zapisach *Strategii rozwoju turystyki Miasta Szczyrk do roku 2016*, uchwalonej przez Radę Miejską w dniu 22 lipca 2004 r.⁸⁷, nie przewidziano zasadności zaplanowania i realizacji inwestycji związanych z biegowymi trasami narciarskimi, wspominając jednak, że takowe już na terenie *Miasta* istnieją, a odnosząc się do stanu infrastruktury dla turystyki i sportów zimowych zwrócono uwagę na odczuwalny niedostatek lodowiska. Wskazano też, że Szczyrk dysponuje niezbędnym zapleczem rekreacyjno-turystycznym i obiektami sportowymi służącymi uprawianiu sportów poza sezonem zimowym, w tym: 62,5 km szlaków turystycznych pieszych i 58,6 km górskich szlaków rowerowych. W strategii tej wskazano również, że w Szczyрку brakowało czytelnego centrum miejscowości, gdzie obok lokalizacji typowych dla centrum funkcji⁸⁸, mogłaby się pojawić - niezbędna w miejscowości turystycznej - starannie zaaranżowana przestrzeń publiczna, przewidziana do spędzania wolnego czasu.

Były *Burmistrz Miasta* zeznał, że zgłoszenie - w ramach *RPO WSL 2007-2013* - do realizacji *Projektu* z zakresu infrastruktury turystycznej, niewymienionego wśród strategicznych zadań inwestycyjnych *Miasta* było spowodowane tym, że wcześniej nie było tak dużego zapotrzebowania na tego typu aktywności fizyczne, szczególnie w okresie zimowym, co związane było z brakiem odpowiedniej infrastruktury rekreacyjno-sportowej. Ponadto stwierdził, że nikt wcześniej nie podnosił powyższej niezgodności, a propozycja budowy *CR* została zgłoszona do *UMWSL* jeszcze w kadencji 2002-2006, jako uzupełnienie infrastruktury narciarskiej w Szczyрку. W dalszych pracach studyjnych nad *Projektem* pojawił się pomysł poszerzenia funkcji *CR* o tor kolarstwa crossowego, co miało znacznie zwiększyć krąg zainteresowanych jego wykorzystaniem. W jego ocenie, potencjał zrealizowanego obiektu jest bardzo duży⁸⁹, a jego parametry pozwalają na jego wykorzystanie także dla celów szkoleniowych przez stowarzyszenia kultury fizycznej, szkoły, kluby sportowe itp. Szczególną uwagę *Burmistrz* zwrócił na to, że do zakończenia realizacji *Projektu*, brak było w Szczyрку miejsca do jazdy na rowerach górskich. Skutkowało to jego zdaniem tym, że wielokrotnie zdarzało się, że jazda na rowerze

⁸⁴ Ścieżki rowerowe, trasy narciarskie, ściany wspinaczkowe.

⁸⁵ Parkingi, sanitariaty, przechowalnie sprzętu itp.

⁸⁶ Historycznych, rekreacyjnych, architektonicznych i innych.

⁸⁷ Uchwała Nr XXI/119/04.

⁸⁸ Siedziba lokalnych władz, prestiżowa zabudowa mieszkalna, centrum kulturalne i handlowe, itp.

⁸⁹ Zwłaszcza pod względem uprawiania różnego rodzaju aktywności fizycznych przez osoby preferujące taki sposób spędzania wolnego czasu.

w obszarach leśnych lub na szlakach turystycznych zagrażała bezpieczeństwu ich użytkowników, czego następstwem były skargi mieszkańców i mandaty karne.

W przyjętej 24 czerwca 2014 r. *Strategii Rozwoju Miasta Szczyrk na lata 2014-2022*⁹⁰ wskazano na trzy podstawowe cele rozwojowe miasta:

- 1) silną pozycję konkurencyjną Szczyrku na międzynarodowym rynku turystycznym, budowaną w oparciu o nowoczesne produkty turystyczne kreowane w ramach harmonijnego współdziałania samorządu, przedsiębiorców, organizacji prywatnych i mieszkańców;
- 2) zachowanie zasobów ekologicznych oraz efektywne wykorzystanie unikatowych walorów przyrodniczych na rzecz rozwoju turystyki oraz zapewnienie dogodnych warunków życia i pobytu w Szczyrku w oparciu o wysoką jakość środowiska naturalnego;
- 3) rozwój systemu usług publicznych zapewniających najwyższy standard życia oraz komfortowe warunki korzystania z oferty turystycznej, w szczególności w zakresie poprawy wydajności lokalnego układu komunikacyjnego.

W strategii tej stwierdzono również, że dzięki wytyczeniu kilku tras rowerowych w Szczyrku⁹¹ oraz realizacji CR zaistniały dobre warunki do jazdy na rowerze oraz uprawiania narciarstwa biegowego, zarówno dla osób rozpoczynających swoją przygodę z narciarstwem, jak i dla zaawansowanych narciarzy.

(dowód: akta kontroli str. 62-71, 264-276, 549-552, 754-756)

- 1.11 Informacje i kwartalne raporty *MOKPiI* dotyczące wykorzystania obiektu CR w latach 2011-2016 potwierdzały, że tor rowerowy i trasa narciarska były użytkowane przez uczniów szkół⁹², sportowców lokalnych klubów oraz uczestników zawodów sportowych i imprez rekreacyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 118-155)

- 1.12 Zgodnie z Regulaminem CR, obiekt przy ul. Sosnowej w Szczyrku był ogólnodostępny i miał służyć do uprawiania narciarstwa biegowego oraz crossowej jazdy na rowerze, za co *Miasto* i administrator nie pobierało opłat. Regulamin przewidywał, że aktywności te można uprawiać jedynie w porze dziennej, na własne ryzyko i na trasie do tego przeznaczonej. Stwierdzono⁹³ też, że dojazd do CR oraz trasa (tor) nie były w jakikolwiek sposób oznakowane i opisane⁹⁴. Brakowało też jakiegokolwiek oznakowania i informacji o skomunikowaniu znajdujących się na terenie CR tras z sąsiadującymi szlakami turystycznymi⁹⁵ i rowerowymi⁹⁶.

(dowód: akta kontroli str. 445, 56-61)

Burmistrz Miasta nie potrafił wyjaśnić przyczyn braku oznakowania wybudowanej trasy narciarskiej i rowerowej, tłumacząc to brakiem takiej informacji, gdyż nie pełnił on wcześniej funkcji *Burmistrza*. Natomiast, były *Burmistrz* nie odniósł się do tej kwestii, mimo postawienia w tej sprawie pytań.

(dowód: akta kontroli str. 549-552, 604-607)

- 1.13 Zastępca *Burmistrza Miasta* wyjaśnił, że *Urząd* nie planował dotychczas realizacji kolejnego etapu budowy CR, który by uwzględniał zakres określony w *PB*, w którym

⁹⁰ Uchwała Rady Miejskiej Nr LIX/325/2014 źródło: http://www.bip.szczyrk.pl/res/serwisy/bip-um2szczyrk/komunikaty/007_001_009_405637.pdf.

⁹¹ Wymieniono 6 tras rowerowych o łącznej długości 55,25 km, tj.: „Wokół Skalitégo”, „Górka-Bieniatka”, „Beskid”, „Magura”, „Skrzyczne” i ścieżkę rowerowo-pieszą w centrum Szczyrku.

⁹² Grupy gimnazjalne i licealne Szkoły Mistrzostwa Sportowego Sportów Zimowych w Buczkowicach.

⁹³ Podczas oględzin przeprowadzonych 21 listopada 2016 r.

⁹⁴ Np. w postaci schematycznej mapy lub planu pokazującego przebieg trasy i ewentualne utrudnienia.

⁹⁵ Np. ze szlakiem Czerwonym prowadzącym przez szczyty Kotarz, Hyrcę, Osiedle Migdałskie, przełęcz Karkoszczonek na Klimczok <http://www.beskidslaski.pl/Szczyrk/szlaki.html>.

⁹⁶ Np. ze szlakiem Żółtym prowadzącym przez Szczyrk Górny, Osiedle Migdałskie, szczyt Beskidek, przełęcz Karkoszczonek do Szczyrku Biłej <http://www.szczyrk.pl/rower>.

zamierzano je wyposażyć w budynek gospodarczy, plac zabaw dla dzieci, ławki dla odpoczynku, kładki nad trasą, bariery ochronne, schody łączące jego teren z boiskiem sportowym, oświetlenie, instalację wodną dla sztucznego naśnieżania trasy, plac na potrzeby skateparku oraz kosze na odpady. Przyczyną tego zaniechania była konieczność realizacji innych, niezbędnych prac mających na celu prawidłowe funkcjonowanie *Miasta* oraz ograniczone środki finansowe budżetu *Miasta*. Wskazał też, że konieczność kontynuacji lub rozwoju *Projektu* nie były przewidziane *wnioskiem* i *umową*, mimo że w zatwierdzonym do realizacji *PBW* wskazywano, że jest to początkowy etap realizacji *CR*, w kształcie opisanym w *PB* (tzw. etapowanie robót).

(dowód: akta kontroli str. 434-435)

W powyższej sprawie były *Burmistrz* zeznał, że przyczyną zaprzestania rozwoju, dalszego wyposażania i uatrakcyjniania oferty obiektu *CR* był brak wolnych środków finansowych w budżecie *Miasta* i podjęcie decyzji o realizacji pozostałych pięciu projektów z udziałem funduszy *UE*.

Obecny *Burmistrz* wyjaśnił natomiast, że na etapie realizacji umowy o prace projektowe, wykonawca dokumentacji uczestniczył w spotkaniach koordynacyjnych, gdzie niejednokrotnie był informowany o ograniczonych możliwościach budżetowych *Miasta*. Mimo to przedstawiona przez niego pierwotna wersja dokumentacji na budowę *CR* opiewała na kwotę ok. 17 mln zł. Dokumentacja ta nie została przyjęta przez *Urząd*⁹⁷, a w wyniku podjętych działań opracowany został nowy projekt, którego zakres i wartość odpowiadała możliwościom budżetowym *Miasta*. Dopiero ten projekt został zaakceptowany przez *Gminę* i złożony razem z *wnioskiem*, a następnie zrealizowany. Wyjaśnił też, że zawarty w *PBW* zapis o ewentualnym etapowaniu robót miał na celu stworzenie możliwości dalszej rozbudowy tras w oparciu o fundusze zewnętrzne, w ramach nowej perspektywy unijnej z priorytetu „*Turystyka*”. *Burmistrz* wskazał również, że na dzień dzisiejszy *RPO WSL 2014-2020* nie przewiduje środków finansowych na zadania z zakresu turystyki.

(dowód: akta kontroli str. 744-746, 757)

- 1.14 *Urząd* zapewnił trwałość rzeczową *Projektu* przez okres 5 lat od dnia poniesienia przez *UMWSL* ostatniego wydatku *Projektu* ze środków publicznych tj. do 2 grudnia 2016 r. Przeprowadzone oględziny potwierdziły, iż *Miasto* nie dokonało modyfikacji *Projektu* w rozumieniu art. 57 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006⁹⁸, a obiekty *CR* istnieją. Zgodnie z założeniami *SWP 2*, okres technicznego cyklu życia obiektów *CR* oraz ich oddziaływania ekonomiczno-społecznego⁹⁹ *Projektu* ma wynosić 20 lat, tj. do 2030 r.

(dowód: akta kontroli str. 56-61, 658-661)

- 1.15 *Burmistrz* wyjaśnił, że od chwili zakończenia realizacji *Projektu*, *Miasto* podejmowało działania mające na celu utrzymanie w niepogorszonej formie infrastruktury *CR*. Wprawdzie w budżecie *Miasta* nie było odrębnej pozycji finansowej na ten cel, lecz wydatki z nim związane ujęte były w ogólnej puli środków finansowych zarezerwowanych na utrzymanie zieleni, czystości i porządku na terenie *Miasta* oraz na turystykę. Prace związane z utrzymaniem infrastruktury były wykonywane głównie przez pracowników zatrudnionych w ramach robót publicznych. Od 1 kwietnia 2011 r. *CR* zostało nieodpłatnie używane *MOKPiI*, który zobowiązał się do:

⁹⁷ O czym ma świadczyć korespondencja ówczesnego *Burmistrza Miasta* z projektantem, m.in. pismo z dnia 3 sierpnia 2009 r., znak GKUHIR 421/29/2009.

⁹⁸ Rozporządzenie z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31 lipca 2006 r., s.25 ze zm.).

⁹⁹ Korzyści i przychody społeczne oraz przychody operacyjne *Projektu*.

- użytkowania go zgodnie z przeznaczeniem;
- utrzymania go przez cały okres trwania umowy w stanie nie pogorszonym;
- prowadzenia jego bieżących remontów;
- pokrywania opłat związanych z jego bieżącą eksploatacją.

Za ewentualne inwestycje i prace modernizacyjne odpowiadało *Miasto*. W umowach użyczenia z 31 marca 2011 r. i 31 marca 2016 r. nie ustalono, która ze stron odpowiadała za realizację obowiązku prowadzenia dla CR książki obiektu budowlanego oraz za przeprowadzanie obowiązkowych przeglądów okresowych stanu technicznego znajdujących się na jego terenie budowli.

Zastępca *Burmistrza* poinformował jednak, że *Urząd* nie dysponował dotyczącą CR książką obiektu budowlanego ani protokołami z przeprowadzonych w latach 2011-2016 okresowych kontroli jego stanu technicznego.

Dyrektor *MOKPiI* zeznała natomiast, że w chwili zawarcia umów użyczenia z 2011 i 2016 roku, *Urząd* nie przekazał jej żadnych dokumentów związanych z budową CR, tj. dokumentacji projektowo-budowlanej i wykonawczej, map geodezyjnych, decyzji administracyjnych związanych z tą nieruchomością i dokumentacji związanej z eksploatacją znajdujących się na terenie CR budowli (książka obiektu budowlanego, protokoły kontroli okresowych jego stanu technicznego). Stwierdziła też, że była przekonana, że książka obiektu budowlanego znajdowała się w *Urzędzie*, który go realizował oraz, że *Urząd* samodzielnie przeprowadza lub zleca przeprowadzenie okresowych kontroli stanu technicznego tego obiektu. Dodała przy tym, że jako administrator CR nigdy nie interesowała się tą dokumentacją oraz nie dowiadywała się, czy *Urząd* jest w jej posiadaniu.

W powyższej sprawie byli *Burmistrz* zeznał, że jej nie pamięta, a obecny *Burmistrz*, że powyższe przeoczenie wynikało ze znacznego obciążenia pracowników Referatu Gospodarki Komunalnej, Urbanistyki, Handlu i Rolnictwa¹⁰⁰ realizacją wielu zadań, m.in. projektów realizowanych w ramach programu RPO WSL 2007-2013 oraz wdrażaniem nowych projektów w ramach nowej perspektywy RPO WSL 2014-2020, przy niezmienionym składzie osobowym. *Burmistrz* informował też, że książka obiektu dla CR zostanie założona. Wyjaśnienia te potwierdził kierownik RGK.

(dowód: akta kontroli str. 157, 160-161, 744, 746, 756, 983-984, 986)

W planach finansowych *MOKPiI* za lata 2012-2016 ujęta była pozycja wydatków przewidzianych na podatek od nieruchomości zajętej pod trasy, wynosząca od 5,6 tys. zł do 8,7 tys. zł na rok, a za bieżący dozór i monitorowanie tras odpowiedzialny był pracownik tego ośrodka.

W latach 2014 i 2015 *Miasto* zawarło dwie umowy na wykonanie usługi koszenia i porządkowania terenu tras biegowo-rowerowych na łączną kwotę 10 tys. zł, a na rok 2017 w budżecie *Miasta*¹⁰¹ zaplanowano kwotę 65,0 tys. zł na roczne utrzymanie wszystkich obiektów na terenie Szczyrku, w tym CR.

(dowód: akta kontroli str. 508-518, 743, 748-753, 984-985)

- 1.16 Prowadzone przez *Miasto* w latach 2011-2016 działania promocyjne CR, mające na celu zainteresowanie efektami jego budowy turystów - oprócz realizacji obowiązkowych zadań promocyjnych *Projektu* współfinansowanego ze środków UE i wynikających bezpośrednio z umowy – ograniczały się do ogólnej informacji o istniejącej trasie narciarskiej i crossowej na stronie internetowej *Miasta*, w części poświęconej trasom biegowym w Szczyrku¹⁰² oraz atrakcjom turystycznym¹⁰³.

¹⁰⁰ Zwanego dalej „RGK”.

¹⁰¹ W dziale 900 – Gospodarka Komunalna i Ochrona Środowiska, w rozdziale 90004 – utrzymanie zieleni w miastach i gminach.

¹⁰² <http://www.szczyrk.pl/narty-biegowe>.

¹⁰³ <http://www.szczyrk.pl/2012-01-09-13-46-57/atrakcje-turystyczne>.

Informacje te mogły być tłumaczone na języki obce¹⁰⁴. Nie były one jednak zsynchronizowane lub powiązane z informacjami na temat możliwości dojazdu do CR oraz z informacjami nt. możliwości skorzystania w jego pobliżu z noclegów, gastronomii lub ofert wypożyczalni sprzętu rekreacyjno-sportowego.

Ponadto, na stronie internetowej *Miasta* zamieszczane były elektroniczne wersje wydawanych w wersji drukowanej map i materiałów promocyjno-informacyjnych¹⁰⁵ Szczyrku, w których zamieszczono ogólną informację o lokalizacji tras CR. Podstawowe informacje na ten temat znajdowały się także w innych internetowych serwisach turystycznych¹⁰⁶. Miasto nie wykorzystywało jednak do promocji *Projektu* poświęconego mu filmu, który został opublikowany na stronie internetowej projektów RPO WSL 2007-2013¹⁰⁷ oraz w serwisie Youtube.com - w kanale RPO WSL¹⁰⁸.

(dowód: akta kontroli str. 12-18, 40-43, 49, 436-440, 446-460)

Na promocyjnej stronie internetowej *Miasta*, w części poświęconej organizowanym w okresie od kwietnia do grudnia 2016 r. imprezom rekreacyjnym lub sportowym¹⁰⁹ nie wskazano żadnej imprezy organizowanej w terenie CR. Nie zamieszczono tam również informacji o występujących tam warunkach śniegowych i stanie przygotowania biegowej trasy narciarskiej¹¹⁰.

(dowód: akta kontroli str. 495-507)

Burmistrz, odnosząc się do braku udostępniania informacji o warunkach śniegowych i stanie przygotowania narciarskiej trasy biegowej wyjaśnił, że zainteresowane osoby mogą uzyskać informacje pogodowe i śniegowe osobiście lub telefonicznie w siedzibie Punktu Informacji Turystycznej w Szczyrku oraz, że *Miasto* codziennie przygotowuje informację o warunkach śniegowych na jego terenie, która jest umieszczana na jego stronie internetowej, facebooku oraz jest przesyłana w formie mailingu do bazy turystycznej w Szczyrku.

(dowód: akta kontroli str. 508-512)

Miasto posiadało zawarte z zewnętrznym partnerem umowy, których przedmiotem była obsługa techniczno-administracyjna współpracy gmin *Beskidzkiej 5* na rzecz rozwoju produktów turystycznych oraz realizacji na obszarze wchodzących w jej skład gmin celów i zadań zawartych w *Programie Rozwoju Turystyki na obszarze Beskidzkiej 5*¹¹¹. Do zadań tego podmiotu należało m.in. prowadzenie i aktualizowanie strony internetowej www.beskidzka5.pl, pełniące funkcję kompleksowego informatora turystycznego dla tego mikroregionu oraz publikowanie związanych z nim materiałów promocyjnych. *Urząd* nie przekazał jednak temu partnerowi informacji o realizacji *Projektu*, ani o jego efektach i rezultatach. W efekcie, na ww. stronie nie zamieszczono informacji o CR w internetowej bazie atrakcji, kalendarzu imprez oraz we wspólnych materiałach promocyjnych, a informacje o obiekcie mającym być atrakcją *Miasta* i planowanych na jego terenie imprezach była słabo dostępne dla potencjalnych turystów i osób odwiedzających Szczyrk i pozostałe miejscowości mikroregionu. W serwisie i w materiałach *Beskidzkiej 5* prezentowano natomiast informacje m.in. o obiektach sportowo-

¹⁰⁴ Za pomocą funkcji technicznej strony internetowej.

¹⁰⁵ W tym przewodniki i mapy turystyczne.

¹⁰⁶ Np. <http://www.szczyrk.popracy.pl/?dzial=atrakcje&id=1454>, <http://www.szczyrk.atrakcje.pl/trasa-biegowa-centrum-rekreacji-szczyrk.html>, <https://www.polskaniezwykla.pl/web/place/30086.szczyrk-trasa-narciarstwa-biegowego-i-crossowy-tor-rowerowy-.html>.

¹⁰⁷ <http://rpo-promocja.slaskie.pl/projekt.php?art1=1295446717>.

¹⁰⁸ <https://www.youtube.com/watch?v=f-vQguxCisk>.

¹⁰⁹ Wcześniejsze dane nie były dostępne.

¹¹⁰ <http://www.szczyrk.pl/aktualnosci-wydarzenia-imprezy/aktualnosci/zaproszenia/item/1740-warunki-narciarskie-w-szczyрку-sezon-2016-17>.

¹¹¹ Zwany dalej „PRT B5”.

rekreacyjnych Centralnego Ośrodka Sportu w Szczyrku, nowopowstałej trasie biegowo-nartorolkowej i skoczni narciarskiej w Wiśle.

Były *Burmistrz Miasta* nie odniósł się do przyczyn i okoliczności nieprzekazania informacji koordynatorowi współpracy gmin *Beskidzkiej 5*, stwierdzając jedynie, że partner ten wiedział o powstających w Szczyrku obiektach turystycznych i sportowych. Nie umiał także wyjaśnić przyczyn braku upublicznienia na stronach internetowych *Miasta* zasad udostępniania i regulaminu korzystania z terenów i obiektów CR¹¹².

Obecny *Burmistrz* wyjaśnił, że informacje oraz materiały promocyjne dotyczące CR były przekazywane przedstawicielom tego partnera na roboczych spotkaniach grupy *Beskidzkiej 5*.

(dowód: akta kontroli str. 549-553, 604-606, 757-758, 982)

Na skutek braku stałej promocji efektów *Projektu*, w niezależnych serwisach internetowych, w tym obcojęzycznych¹¹³ brakowało informacji o stworzonej infrastrukturze narciarskiej i rowerowej, a Szczyrk i jego potencjał pomijany był przez organizatorów amatorskich imprez rowerowych i indywidualnych użytkowników. Przykładowo, w internetowym archiwum rowerowych imprez turystycznych, rekreacyjnych lub sportowych zorganizowanych w 2016 r. na terenie województwa¹¹⁴, spośród 253 zgłoszonych imprez, tylko jedna z nich odbyła się częściowo na terenie Szczyrku¹¹⁵, lecz poza terenem CR. W tym czasie, w innych miejscowościach województwa odbyło się łącznie, co najmniej 46 imprez związanych z kolarstwem górskim¹¹⁶. W ramach rozegranego w 2015, 2016 r. (i zaplanowanych na 2017 r.) cyklu zawodów *UPHILL MTB BESKIDY* wyścigi odbywały się na terenie sąsiadujących ze Szczyrkem gmin¹¹⁷ oraz na terenie Czech i Słowacji. Podobna do niej impreza *UPHILL MAGURKA WILKOWICKA* odbywała się cyklicznie w latach 2014-2016 na terenie sąsiedniej gminy Wilkowie.

Wśród 33 zgłoszonych w ww. serwisie imprez o charakterze turystycznym, rekreacyjnym lub sportowym zorganizowanych na terenie Szczyrku w 2016 r.¹¹⁸ nie było żadnej, która wiązałaby się z kolarstwem górskim lub przełajowym albo z narciarstwem biegowym. *Miasto* nie było też organizatorem żadnej imprezy kolarskiej lub biegowej – narciarskiej.

(dowód: akta kontroli str. 545a-548, 610-621, 685-701)

Burmistrz wyjaśnił, że w jego ocenie realizacja *Projektu* przyczyniła się do wzrostu ruchu turystycznego na terenie *Miasta*, co potwierdza zanotowany w latach 2015-2016 wzrost zainteresowania CR i liczba osób korzystających z jego infrastruktury. Z uwagi na to jednak, że *Miasto* nie prowadzi tego typu analiz, brak jest jednoznacznych dowodów na potwierdzenie, iż efekty *Projektu* przyczyniły się do wzrostu gospodarczego *Miasta*.

¹¹² Dyrektor MOKPiI zeznała, że było to działanie nieświadome pracowników MOKPiI.

¹¹³ M.in. <https://pl.wikipedia.org/wiki/Szczyrk>, <https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A9%D0%B8%D1%80%D0%BA>, <https://de.wikipedia.org/wiki/Szczyrk>, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Szczyrk>, <https://en.wikipedia.org/wiki/Szczyrk>, warunkiem zamieszczania danych w tym serwisie jest przywołanie wiarygodnego źródła informacji.

¹¹⁴ Zamieszczonym na stronie internetowej <http://www.kiwiportal.pl/wydarzenia/rowery/2016-link>, Ogólnopolski serwis KiwiPortal powstaje w ramach projektu „Imprezownia – internetowy serwis wydarzeń kulturalnych, rozrywkowych i sportowych” realizowanego w oparciu o umowę nr UDA.POIG.08.01.00-10-111/12.

¹¹⁵ Rajd rowerowy z 6 lutego 2016 r. na trasie Szczyrk – Biały Krzyż – Wisła i okolice zgłoszony przez grupę Chorzowskie Rajdy Rowerowe.

¹¹⁶ M.in. maratony i wyścigi MTB, zawody w jazdach xc, downhill i uphill MTB, górskie rajdy rowerowe.

¹¹⁷ W Ustroniu, Istebnej lub Brennej.

¹¹⁸ Źródło: http://www.kiwiportal.pl/szukaj?p_auth=Ij0viba&p_p_id=KiwiSearchEvent_WAR_Kiwiportalportlet&p_p_lifecycle=1&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-1&p_p_col_count=1&KiwiSearchEvent_WAR_Kiwiportalportlet_facesViewIdRender=%2Fviews%2FsearchResults.xhtml.

Według zastępcy *Burmistrza* na terenie *Miasta* istnieje zróżnicowana baza turystyczna (noclegowa), a obiekty te nie mają obowiązku przedstawiania danych o liczbie, obywatelstwie turystów i odwiedzających oraz długości ich pobytu. Jednak z obserwacji pracowników *Urzędu* wynika, że liczba turystów odwiedzających Szczyrk, zarówno przejeżdżających (jednodniowych) i wielodniowych, jest dwukrotnie wyższa od liczby wynikającej z wyliczenia wpływów z opłaty miejscowej, a turyści obcojęzyczni stanowią 1-2% ogólnej liczby turystów.

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego¹¹⁹ wynika, że liczba turystów, w tym zagranicznych korzystających z bazy noclegowej w Szczyрку w latach 2011-2014 zwiększała się i w kolejnych latach tego okresu wynosiła odpowiednio: 83.874, 91.014, 94.363 i 107.518 osób.

Twierdzenia *Burmistrza* o wzroście zainteresowania turystów obiektami CR nie potwierdzają - opisane w pkt. 1.5 nin. wystąpienia – ustalenia dotyczące wiarygodności kwartalnych raportów *MOKPiI* oraz fakt, że znaczącą, wykazaną w nich liczbę użytkowników¹²⁰ CR stanowili sportowcy i uczniowie uczestniczący w treningach lub zajęciach szkolnych, których nie można uznać za odwiedzających lub turystów.

(dowód: akta kontroli str. 24-25, 141, 144, 510-511, 702-708)

Sekretarz - sąsiadującej ze Szczyrkem – Gminy Buczkowice stwierdziła, że realizacja *Projektu* przyczyniła się do zwiększenia ruchu turystycznego na terenie tej gminy¹²¹. W jej ocenie przedmiotowy tor rowerowy stanowi świetne uzupełnienie ścieżki rowerowej biegnącej przez Szczyrk i Buczkowice, zaś trasa narciarska służy uczniom szkoły sportowej znajdującej się w Buczkowicach oraz jest wykorzystywana przez turystów odwiedzających tą gminę.

Wójt Brennej stwierdził natomiast, że tamtejszy Urząd Gminy¹²² oraz Gminny Ośrodek Promocji, Kultury i Sportu nie prowadzą szczegółowych analiz na temat wpływu projektów turystycznych realizowanych w ościennych gminach na wzrost ruchu turystycznego, ożywienie gospodarcze lub wzrost liczby miejsc pracy. Poinformował też, że w ramach prac nad projektem kluczowym Subregionu Południowego Województwa Śląskiego „Rozwój infrastruktury turystycznego Subregionu Południowego”, w pierwotnej wersji planowano realizację zadania nazwanego „Rozwój infrastruktury turystycznej Gminy Brenna poprzez integrację potencjałów turystycznych Brennej i Szczyрку”. Elementem ww. projektu miała być m.in. realizacja trasy turystycznej o długości ok. 5 km oraz tras narciarstwa biegowego, ścieżek spacerowych, rowerowych i konnych o łącznej długości około 11 km. Jednakże, z uwagi na problemy związane przeprowadzeniem procedury planistycznej¹²³, zrezygnowano z tej koncepcji na rzecz rozwoju infrastruktury turystycznej na obszarze gminy Brenna. Wójt przekazał założenia koncepcji opracowanej w latach 2005-2007, z której wynika, że trasę narciarstwa biegowego - w przeważającej części - przewidziano wzdłuż granicy administracyjnej Szczyрку i Brennej grzbietami górskimi pasma Baraniej Góry¹²⁴ na wysokości powyżej 850 m n.p.m. Koncepcja ta odpowiadała postanowieniom *SRT WSL 2004-2013* i wpisywała się w trendy infrastrukturalnego łączenia dwóch lub więcej górskich

¹¹⁹ Wygenerowanych na potrzeby kontroli z Banku Danych Lokalnych GUS, źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>.

¹²⁰ Każdorazowo kilkadziesiąt procent.

¹²¹ Należy jednak zauważyć, że ze zwiększeniem tym może mieć związek fakt, że przez należące do tej Gminy miejscowości (Buczkowice, Rybarzowice, Kalną i Godziszkę) prowadzą trzy z czterech dróg dojazdowych do Szczyрку.

¹²² Graniczącej ze Szczyrkem na odcinku ok. 10 km, jednakże bez bezpośredniego połączenia drogowego.

¹²³ Tj. uchwalenia zmiany *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego* oraz *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego*. Z lektury ogólnodostępnych informacji wynika, że w sprawie koncepcji połączenia potencjałów turystycznych obu gmin protestowała także jedna z organizacji ekologicznych, źródło: <http://region.info.pl/artukul.0.8897.ekolodzy-nie-chca-wyciagow-na-kotarz.html>.

¹²⁴ Od Przełęczy Salmopolskiej, przez Grabową, Kotarz, Beski Węgierski, Beskid, Przełęcz Karkoszczonek na Klimczok.

miejsowości¹²⁵, a jej realizacja miała pozwolić na lepsze wykorzystanie bliskości położenia Szczyrku i Brennej¹²⁶ oraz zróżnicowanych potencjałów i atrakcyjności turystycznej tych miejscowości.

(dowód: akta kontroli str. 519-527, 666)

- 1.17 *Miasto*, jako bezpośredni beneficjent dofinansowania z *EFRR*, po zakończeniu realizacji *Projektu*, nie wprowadziło do swojej oferty i nie wykreowało nowych, atrakcyjnych i związanych z *CR* usług turystycznych, których charakter można by uznać za innowacyjny. Mimo to, zdaniem *Burmistrza*, realizacja tego przedsięwzięcia umożliwiła stworzenie ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej służącej turystom i mieszkańcom o każdej porze roku, dając możliwość organizacji imprez sportowo-rekreacyjnych¹²⁷, okolicznościowych, ćwiczeń dla służb ratowniczych¹²⁸, w tym z użyciem śmigłowca.

Informacja o dokładnej lokalizacji *CR* i dojeździe do trasy narciarskiej (toru rowerowego) była dostępna tylko w jednym z sześciu analizowanych internetowych serwisów mapowych (drogowych i turystycznych)¹²⁹. Informacji tych nie było jednak na mapie atrakcji turystycznych i zabytków zamieszczonej w *Internetowym Systemie Informacji o Terenie Powiatu Bielskiego*.

Stwierdzono również, że na stronie internetowej *Miasta*¹³⁰ nie udostępniono turystom lub potencjalnym organizatorom imprez lub zawodów szczegółowych informacji o ofercie *CR*, w tym o zasadach korzystania ze znajdujących się na jego terenie tras oraz zasadach jego udostępniania przez *MOKPiI*.

(dowód: akta kontroli str. 508-511, 535-538)

- 1.18 W czerwcu 2011 r. realizacja *Projektu* była przedmiotem kontroli przeprowadzonej przez pracowników *UMWSL*. Kontrolą objęto m.in. osiągnięcie celu i wskaźnika produktu *Projektu* określonego we *wniosku* oraz jego zakres rzeczowy. W *Informacji Pokontrolnej* stwierdzono, iż wskaźniki produktu zostały osiągnięte w 100%, zaś zakres rzeczowy ma zostać zrealizowany do 12 listopada 2011 r. Wskazano też, że realizacja projektu przebiegała zgodnie z założeniami polityk wspólnotowych, a *Miasto* zrealizowało należycie obowiązki informacyjne i promocyjne *Projektu*. Kontrolą nie objęto kwestii trwałości *Projektu*, ze względu na wczesny etap jego realizacji.

Podczas kontroli stwierdzono jednak nieprawidłowości, w zakresie udzielania zamówień publicznych, które skutkowały uznaniem części poniesionych wydatków za niekwalifikowalne i nałożeniem korekty finansowej. *Miasto* zostało wezwane również do zwrotu części dofinansowania wraz z odsetkami.

Dnia 12 marca 2012 r. zawarto Aneks nr 2 do *umowy*, w którym ustalono m.in. nowe brzmienia definicji związanych z dofinansowaniem i rozliczaniem *Projektu* oraz określono jego ostateczną wartość na (5.519,2 tys. zł), wartość wydatków kwalifikowalnych, wartość udzielonego dofinansowania i wartość wkładu własnego *Miasta*.

W dniu 9 kwietnia 2013 r. *UMWSL* poinformował *Urząd*, że *IZ* odstąpiła od korekty finansowej nałożonej w wyniku kontroli jednego z zamówień, w efekcie czego,

¹²⁵ Czego przykładem może być ośrodek turystyczno-narciarski *Dwie Doliny* łączący Wierchomlę Małą ze Szczawnikiem koło Muszyny <http://www.wierchomla.com.pl/uploads/mapa/DwieDolinyMuszynaWierchomlaMapa.pdf> lub ośrodki narciarskie w Czechach (np. Černá Hora - Pec Pod Sněžkou, źródło: <http://www.czeskiegory.pl/osrodek-narciarski/opis/pec-pod-snezka.html>) oraz na Słowacji (np. Jasná - Chopok sever, źródło: <http://www.slowacja.com.pl/wyjazdy-na-narty/niskie-tatry-jasna-chopok-sever.xml>).

¹²⁶ Najkrótsza trasa piesza wynosi obecnie ok. 8 km, natomiast najkrótsze połączenie drogowe to ok. 42 km.

¹²⁷ Biegowych narciarskich, kolarstwa górskiego, biegowych, nordic-walking.

¹²⁸ GOPR-u, ratownictwa medycznego, Policji.

¹²⁹ <https://mapa.targeo.pl/>, <https://www.google.pl/maps>, <https://wego.here.com>, <https://mapa-turystyczna.pl>, <https://www.viamichelin.pl>, <https://narysujtrasę.pl>,

¹³⁰ www.szczyrk.pl.

po przeprowadzeniu końcowego rozliczenia *Projektu*, zwrócono *Miastu* część z wyegzekwowanej korekty finansowej w kwocie 4,5 tys. zł z tytułu dofinansowania i 0,4 tys. zł z tytułu odsetek.

Dnia 12 lutego 2013 r. zawarto Aneks nr 3 do *umowy*, w którym ustalono m.in., że:

- ostateczna wartość wydatków kwalifikowalnych *Projektu* wynosić będzie 4.575,2 tys. zł;
- wartość dofinansowania ze środków *EFRR* wyniesie 3.808,9 tys. zł (83,25% kwoty wydatków kwalifikowalnych);
- wartość wkładu własnego *Miasta* wyniesie 766,5 tys. zł (16,75% wydatków kwalifikowalnych).

W latach 2010-2016 do *Urzędu* i Rady Miejskiej w Szczyrku, nie wpłynęły żadne skargi ani wnioski dotyczące funkcjonowania *CR*.

(dowód: akta kontroli str. 510-512, 554-603)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Realizacja *Projektu* nie znajdowała oparcia w przyjętej 22 lipca 2004 r. przez Radę Miasta *Strategii rozwoju turystyki Miasta Szczyrk do roku 2016*¹³¹, a w szczególności nie wpisywała się w realizację - przyjętych i opisanych w rozdziale 2.3 tego dokumentu - strategicznych celów rozwoju turystyki na terenie *Miasta*. Nie była też przedsięwzięciem, które mogło zdaniem Rady Miasta wpłynąć w sposób istotny na ofertę turystyczną Szczyrku, o czym świadczy fakt, że nie została ona wymieniona wśród niezbędnych zadań inwestycyjnych z zakresu infrastruktury turystycznej, które Rada Miasta przewidywała do realizacji na terenie Szczyrku w latach 2004-2016. Z tego względu należy uznać, że wykraczała ona poza opracowaną przez Radę, spójną koncepcję rozwoju turystyki na terenie *Miasta*.

Ówczesne stanowisko Rady potwierdziły ustalenia kontroli wskazujące, że wpływ realizacji *Projektu* na rozwój ruchu turystycznego na terenie *Miasta* i subregionu południowego województwa, a w szczególności gmin mikroregionu tzw. *Beskidzkiej 5* był niewielki, przy czym zdaniem NIK, decydujące znaczenie miały - w tym przypadku - zaniechania *Miasta* w zakresie promocji powstałego *CR* oraz ograniczenie we wrześniu 2009 r. przyjętego do realizacji zakresu rzeczowego *Projektu*, a zwłaszcza rezygnacja z działań związanych z utworzeniem na terenie *CR* zaplecza infrastrukturalnego¹³². W efekcie tego ograniczenia powstał obiekt, który wykorzystywany mógł być jedynie jako miejsce treningów dla szkół i stowarzyszeń sportowych, a okazjonalnie¹³³ jako miejsce organizacji imprez rekreacyjnych albo zawodów narciarskich lub kolarskich crossowych.

(dowód: akta kontroli str. 62-71)

NIK zauważa przy tym, że były *Burmistrz*, przedstawiając okoliczności i przesłanki wystąpienia do *UMWSL* o dofinansowanie w ramach *RPO WSL 2007-2013* budowy *CR*, nie wyjaśnił przyczyn zgłoszenia do realizacji projektu, który nie został ujęty w wykazie zadań strategicznych dla rozwoju turystyki *Miasta* do roku 2016. W ocenie NIK, podjęcia takiej decyzji nie uzasadniały ani - wskazywane w wyjaśnieniach - zobowiązania *Miasta*, związane z organizacją imprez sportowych¹³⁴, ani jego ówczesne potrzeby¹³⁵, zaś w przypadku zidentyfikowania

¹³¹ Uchwała Nr XXI/119/04 z 22 lipca 2004 r. <http://archiwum.bip.szczyrk.pl/index.jsp?bipkod=/004/001/003>, http://archiwum.bip.szczyrk.pl/res/serwis/bip-umszczyrk/komunikaty/004_001_003_50403.doc

¹³² M.in. bazy technicznej i systemu naśnieżania, zaplecza sanitarnego i gastronomicznego.

¹³³ Organizacji takich imprez nie sprzyjało ani niskie położenie obiektu, którego wykorzystanie w okresie zimowym uzależnione było od warunków pogodowych, ani brak jakiegokolwiek zaplecza technicznego i gastronomicznego.

¹³⁴ M.in. „IX Zimowy Europejski Festiwal Młodzieży Śląsk – Beskidy 2009”, która odbyła się w lutym 2009 r., tj. przed złożeniem wniosku.

takich potrzeb, były *Burmistrz* powinien, przed przystąpieniem do realizacji tego typu inwestycji, dysponować stosowną uchwałą Rady Miasta.

(dowód: akta kontroli str. 549-553, 754-756)

2. Koncepcja *Projektu* nie była zgodna z założeniami *RPO WSL 2007-2013*, gdyż lokalizacja trasy do narciarstwa biegowego została ustalona w sposób niezgodny z zapisami *SRT WSL 2004-2013*, a przedstawiony we *wniosku Projekt* (zwłaszcza po ograniczeniu w wrześniu 2009 r. jego zakresu rzeczowego) nie spełniał warunków atrakcyjności i kompleksowości oraz dostosowania obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W efekcie, powstał obiekt, który nie został wyposażony:

- w infrastrukturę techniczną niezbędną dla turystów, w tym osób niepełnosprawnych¹³⁶, taką jak: parking dla pojazdów, sanitariaty, miejsca do odpoczynku, kosze na odpady, stojaki na sprzęt sportowy¹³⁷, podjazdy oraz plansze z przedstawionym przebiegiem tras;
- w aparaturę pozwalającą na utrzymywanie tras narciarskich w odpowiednim stanie (ratrak, armatki naśnieżające)¹³⁸;

oraz który zlokalizowany został z dala od punktów gastronomicznych, stacji kolei linowych i wypożyczalni sprzętu narciarskiego i rowerowego.

Zauważyć przy tym należy, że zgodnie z założeniami *SRT WSL 2004-2013* dla osiągnięcia zamierzonego celu w zakresie tworzenia warunków do rozwoju i popularyzacji narciarstwa biegowego zasadne było wyznaczanie tras narciarskich wykorzystując istniejące górskie trasy rowerowe lub piesze, a nie ich tworzenie od podstaw.

(dowód: akta kontroli str. 56-61)

NIK zwraca też uwagę, że w wyniku realizacji *Projektu* nie został rozwiązany - podnoszony przez byłego *Burmistrza* - problem bezpieczeństwa turystów na szlakach turystycznych i w terenach leśnych w związku z wykorzystywaniem ich przez rowerzystów. W ocenie NIK, wpływ na to miał brak odpowiedniej reklamy i promocji rezultatów *Projektu* oraz zaniedbań w zakresie utrzymania ww. trasy¹³⁹, przez co nadal bardziej atrakcyjnym rejonem dla uprawiania kolarstwa górskiego¹⁴⁰ był rejon góry Skrzyczne oraz Ustroń i Wisła.

(dowód: akta kontroli str. 549-552, 610-617)

3. *Miasto* nie zapewniło - adekwatnej do potrzeb - promocji efektów *Projektu*, która skierowana być powinna do turystów i osób odwiedzających *Miasto*, w tym rzetelnej informacji na temat możliwości wykorzystywania powstałego obiektu i znajdujących się na jego terenie tras. Informacji na temat obiektu i mających tam miejsce imprez nie przekazywano również do partnera zewnętrznego, którego zadaniem była obsługa techniczno-administracyjna współpracy gmin *Beskidzkiej 5* na rzecz rozwoju produktów turystycznych, w tym prowadzenie i aktualizowanie strony

¹³⁵ Rada Miasta podejmując w dniu 22 lipca 2004 r. uchwałę w sprawie przyjęcia *Strategii rozwoju turystyki Miasta Szczyrk do roku 2016*, zwróciła uwagę m.in. na istnienie na terenie Szczyrku tras do narciarstwa biegowego oraz 58,6 km górskich szlaków rowerowych.

¹³⁶ Bez barier architektonicznych.

¹³⁷ Narty, kije, rowery.

¹³⁸ Na problem braku sztucznego naśnieżania trasy narciarstwa biegowego, zwrócili uwagę zarówno Dyrektor MOKPiI (administrator CR), jak i jeden z trenerów sportowych i przedstawiciel lokalnego klubu sportowego, którzy ww. obiekt wykorzystywali do prowadzenia zajęć treningowych narciarstwa biegowego z dziećmi i młodzieżą.

¹³⁹ Podczas oględzin stwierdzono, że mimo wykonania odwodnienia trasy, na jej przebiegu znajdują się zastoiska wodne oraz podłużne uszkodzenia powierzchni, jedno z prześel ogrodzenia jest uszkodzone powalonym drzewem, a teren jest częściowo zarosnięty chwastami (akta kontroli str. 56-60).

¹⁴⁰ M.in. Downhill, Freeride, źródło: <http://www.dh-zone.com/forum/viewtopic.php?f=4&t=87225>,
<http://www.dh-zone.com/forum/viewtopic.php?f=4&t=97804>.

internetowej www.beskidzka5.pl, pełniącej funkcję kompleksowego informatora turystycznego dla tego mikroregionu oraz publikowanie związanych z nim materiałów promocyjnych.

Nie były też udostępniane (np. na stronie internetowej *Miasta*) informacje o ofercie CR oraz o zasadach korzystania z obiektu i jego udostępniania potencjalnym organizatorom imprez i zawodów przez MOKPiI.

Ponadto, *Miasto* nie podejmowało znaczących wysiłków organizacyjnych (np. poprzez organizację ponadlokalnych imprez sportowych) mających na celu lepsze wykorzystanie stworzonego w ramach *Projektu* obiektu oraz rozpropagowanie narciarstwa biegowego i kolarstwa crossowego.

4. Na skutek opisanych wyżej zaniedbań w zakresie promocji oraz braku niezbędnego wyposażenia, w latach 2011-2016 spadła liczba zawodów rowerowych i narciarskich biegowych oraz imprez rekreacyjnych przeprowadzonych na terenie CR. W 2011 r. (do końca września) takich imprez zorganizowano cztery¹⁴¹, w których miało uczestniczyć 435 osób, natomiast w 2016 r. (do listopada) takich imprez nie odnotowano.

Ponadto, wyniki przeprowadzonej weryfikacji danych zawartych w przedstawionych przez *Urząd* i podpisanych przez Dyrektora MOKPiI raportów kwartalnych z wykorzystania w latach 2011-2016 z wykorzystania CR, i które stanowiły podstawę do oceny osiągniętego przez *Miasto* wskaźnika rezultatu *Projektu* wskazują, że faktyczne wykorzystanie CR było znacznie niższe niż podawano w tej dokumentacji (kwartalnych raportach MOKPiI). Stwierdzono bowiem, że w podpisanych przez Dyrektora MOKPiI kwartalnych raportach za lata 2011, 2012 i 2016 (do listopada) wykazano odpowiednio o co najmniej 2.147, 1.659 i 2.501 osób korzystających z CR więcej niż faktycznie. Podkreślić przy tym należy, że dane zawarte w trzech raportach dotyczących użytkowania CR w roku 2011 r. zostały przekazane przez *Burmistrza* do UMWSL i na ich podstawie IZ przyjęła, że *Miasto* już po trzech kwartałach 2011 r. osiągnęło z nadwyżką - przyjęty dla *Projektu* - docelowy poziom wskaźnika rezultatu.

(dowód: akta kontroli str. 118c-155, 739, 759-978, 989-1025, 1028-1029, 1031-1265)

Stanowiska NIK w tej sprawie nie zmieniają złożone w trakcie kontroli wyjaśnienia byłego *Burmistrza* i Dyrektora MOKPiI, które potwierdzają jedynie, że sposób dokumentowania liczby osób korzystających z CR, a co za tym idzie przyjętego dla *Projektu* wskaźnika rezultatu, był niezgodny z zawartą umową. Wpływ na to miał fakt, że odpowiedzialni za sporządzenie raportów pracownicy samorządowi nie żądali - od organizatorów imprez i zajęć odbywających się na terenie CR - dokumentacji poświadczającej liczbę biorących w nich udział osób (listy obecności, listy startowe, dokumentacja fotograficzna itp.), a taki sposób dokumentowania wykorzystania obiektu został określony we wniosku o dofinansowanie, stanowiącym integralną część umowy.

(dowód: akta kontroli str., 754-758, 984-985)

5. Dyrektor MOKPiI¹⁴² oraz były i obecny *Burmistrz*¹⁴³ nie zapewnili w latach 2011-2016 realizacji obowiązku założenia dla CR i prowadzenia książki obiektu budowlanego, której prowadzenie - zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca

¹⁴¹ Zgodnie z dokumentacją *Urzędu*, dwie przeprowadzone w sezonie letnim imprezy miały charakter biegowy (biegi przełajowe i bieg z psem).

¹⁴² Jako użytkownik i administrator CR.

¹⁴³ Jako osoby reprezentujące właściciela CR.

1994 r. *Prawo budowlane*¹⁴⁴ - jest obowiązkowe dla tego typu obiektów¹⁴⁵. Nie zapewnili też realizacji:

- wynikającego z art. 62 ust.1 pkt 1 lit. a i b tej ustawy, obowiązku przeprowadzania, co najmniej raz w roku kontroli okresowych, polegających na sprawdzeniu stanu technicznego elementów budowli i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu oraz instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska.
- wynikającego z art. 62 ust.1 pkt 2 tej ustawy, obowiązku przeprowadzania co najmniej raz na 5 lat kontroli okresowych w zakresie sprawdzenia stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego, estetyki obiektu oraz jego otoczenia oraz obejmującej badanie instalacji elektrycznej w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i aparatów.

W związku z tym, że w ramach zawartych w 2011 i 2016 r. umów użyczenia *CR*, *Urząd* nie przekazał *MOKPiI* dokumentów związanych z realizacją ww. inwestycji¹⁴⁶, należy uznać, że odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości ponoszą były i obecny *Burmistrz* oraz kierownik *RGK*, do którego obowiązków należało sprawowanie bezpośredniego nadzoru nad funkcjonowaniem obiektów, zrealizowanych w ramach inwestycji miejskich¹⁴⁷.

Powyższej oceny NIK, nie zmieniają przedstawione powyżej wyjaśnienia *Burmistrza*, wskazujące na znaczne obciążenie pracowników *RGK*, gdyż - zgodnie z obowiązującym Regulaminem Organizacyjnym *Urzędu*¹⁴⁸ - to właśnie do jego obowiązków należy prawidłowa organizacja pracy *Urzędu*, w tym ustalanie zakresów czynności kierowników referatów, oraz sprawowanie nadzoru nad ich wykonywaniem. Ponadto, zdaniem NIK, trudności organizacyjne *Urzędu* nie stanowią usprawiedliwienia dla nieprzestrzegania obowiązków ustawowych właściciela obiektu budowlanego.

(dowód: akta kontroli str., 741-746, 754-758)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca również uwagę, że:

1. Pominięcie w *SWP 2* faktu istnienia kompleksów biegowych tras narciarskich na terenie gmin Wisła i Istebnia, tj. w niewielkiej odległości od miejsca planowanej inwestycji, mogło mieć istotny wpływ na prawidłowość oceny zasadności *Projektu*, a zwłaszcza na przewidywany stopień wykorzystania zrealizowanego w jego ramach obiektu.

(dowód: akta kontroli str. 622-664)

2. Obecny stan *CR* sprawia, że nie jest to obiekt atrakcyjny i w pełni użyteczny dla potencjalnych turystów i osób odwiedzających Szczyrk w celach rekreacyjnej jazdy na nartach biegowych lub rowerze. Stwierdzono bowiem, że na jego terenie i na drogach dojazdowych do niego brak jest jakiegokolwiek oznakowania odnoszącego się zarówno do dojazdu do *CR*, jak i do skomunikowania znajdujących się na jego terenie tras z sąsiadującymi szlakami turystycznymi i rowerowymi. Brak jest także,

¹⁴⁴ Dz. U. z 2016 poz. 290 ze zm.

¹⁴⁵ M.in. konstrukcji oporowych; budowli ziemnych: skarp, nasypów, dróg i placów wewnętrznych; instalacji odwodnienia i kanalizacji deszczowej.

¹⁴⁶ Tj. dokumentacji projektowej budowlanej i wykonawczej, map geodezyjnych, decyzji administracyjnych związanych z budową, książki obiektu budowlanego i protokołów kontroli stanu technicznego obiektów.

¹⁴⁷ <http://www.bip.szczyrk.pl/bipkod/002/003/002>, http://www.bip.szczyrk.pl/res/serwisy/bip-um2szczyrk/komunikaty/_002_002_98384.doc?version=1.0

¹⁴⁸ Zamieszczonego w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu: <http://www.bip.szczyrk.pl/bipkod/002/002>.

jakiegokolwiek miejsca (budynku), który wyposażony byłby w węzeł sanitarny oraz pozwalał na przebranie się, przygotowanie sprzętu sportowego, odpoczynek lub spożycie posiłku. Nie ma również miejsca, w którym możliwe by było pozbycie się odpadów. Zdaniem NIK, brak takiej infrastruktury, całkowicie eliminuje szanse na wykorzystanie takiego obiektu do celów treningowych i turystycznych, w tym jako baza turystyki skitourowej¹⁴⁹ lub do uprawiania nordic-walkingu.

3. Na internetowej stronie promocyjnej Szczyrku¹⁵⁰, na której znajdowała się ogólna informacja o CR, nie było ani opisu dojazdu do obiektu, ani informacji o występujących tam warunkach śniegowych i stanie przygotowania biegowej trasy narciarskiej¹⁵¹. Brak było też informacji o planowanych na terenie CR imprezach lub zawodach. Zaniechania te mogą zdaniem NIK oddziaływać zniechęcająco na turystów zainteresowanych potencjalnie tego typu obiektem.

(dowód: akta kontroli str. 40-43, 56-61, 440-444, 677-684)

Zdaniem NIK, przedstawione w tej sprawie wyjaśnienia *Burmistrza* nie zasługują na uwzględnienie z uwagi na to, że na stronach internetowych *Miasta*¹⁵² zamieszczane były informacje o warunkach śniegowych i przygotowaniu tras odnoszące się wyłącznie do tras i obiektów narciarskich nienależących do *Miasta* (bez CR), a numer telefonu i adres Punktu Informacji Turystycznej w Szczyrku nie został na nich zamieszczony. Ponadto, nie można było wpisać się na nich na listę mailingową, pozwalającą na uzyskiwanie tego typu informacji drogą elektroniczną.

Opisane powyżej kanały komunikacji są powszechnie stosowane przez miejscowości zainteresowane wzrostem ruchu turystycznego na ich terenie, a nie wszystkie osoby wykorzystujące internet do poszukiwania informacji o aktualnych warunkach pogodowych lub atrakcjach i imprezach turystycznych, korzystają ze wskazanych przez *Burmistrza* portali społecznościowych takich jak facebook.

(dowód: akta kontroli str. 604-607, 677-684)

Ocena częściowa

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli realizacja *Projektu* - w kształcie ostatecznie wykonanym - nie zapewniła osiągnięcia zakładanych we *wniosku* celów, co podważa gospodarność wydatkowanych na jego realizację środków. Wpływ na to miało nie tylko istotne ograniczenie przewidywanego pierwotnie zakresu rzeczowego inwestycji, ale również istotne zaniechania ze strony *Miasta* w prowadzeniu działań nakierowanych na promocję wybudowanego obiektu.

2. Współpraca i komunikacja w dziedzinie turystyki, w związku z jej wsparciem środkami UE

Opis stanu faktycznego

W złożonych wyjaśnieniach *Burmistrz* stwierdził, że po upływie 5 letniego okresu trwałości¹⁵³ *Projektu*, *Miasto* nie było i nie jest zachęcane do utrzymywania jego efektów w postaci zrealizowanego CR. Stwierdził jednak, że *Miasto* będzie nadal utrzymywać CR w należytym stanie technicznych umożliwiającym korzystanie z niego przez wszystkich zainteresowanych, a jeżeli w przyszłości zabezpieczone

¹⁴⁹ Skitour – górska turystyka narciarska. Łączy w sobie turystykę zimową, alpinizm, narciarstwo zjazdowe i biegowe. Polega na podejściu na nartach w górę (najczęściej na szczyt, przełęcz lub grań) i zjechaniu na nich na dół, najczęściej w dziewiczym, nieprzygotowanym maszynami szlakiem <http://www.powder.pl/skitour-co-to-jest>

¹⁵⁰ Stwierdzono to 7 grudnia 2016 r. podczas sprzyjających dla uprawiania sportów zimowych warunków pogodowych.

¹⁵¹ <http://www.szczyrk.pl/aktualnosci-wydarzenia-imprezy/aktualnosci/zaproszenia/item/1740-warunki-narciarskie-w-szczyrku-sezon-2016-17>.

¹⁵² www.szczyrk.pl i www.zima.szczyrk.pl z 16 grudnia 2016 r.

¹⁵³ Okres trwałości - w rozumieniu Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 to okres, w którym założone cele projektu zostaną utrzymane, a projekt nie zostanie poddany zasadniczej modyfikacji, w rozumieniu art. 57 tego rozporządzenia. Minimalny okres trwałości to okres 5 lat od daty zakończenia projektu, przy czym za datę zakończenia realizacji dla potrzeb trwałości, przyjmuje się dzień, w którym zostały spełnione łącznie wymienione kryteria: czynności w ramach projektu zostały faktycznie przeprowadzone (zakończenie rzeczowe projektu) oraz wszystkie wydatki beneficjenta oraz odnośnego wkładu publicznego zostały opłacone.

zostaną w budżecie odpowiednie środki finansowe, to będzie inwestowało w jego rozwój, zgodnie z pierwotnymi planami (zaplecze techniczno-socjalne, naśnieżanie, pełne oświetlenie itp.).

Według *Burmistrza*, *Miasto* zachęcało turystów i mieszkańców do korzystania z *CR*, poprzez umieszczenie informacji w nieodpłatnych wydawnictwach miejskich - przewodniku po Szczyrku, mapach letnich i zimowych oraz planie *Miasta* - dostępnych w Punkcie Informacji Turystycznej oraz obiektach noclegowych. Informacje takie – zdaniem *Burmistrza* - zamieszczono też na stronie internetowej www.szczyrk.pl, a na targach turystycznych, w których *Miasto* brało udział, prowadzony był kolportaż opisanych powyżej materiałów promocyjnych oraz przekazywano informacje o istnieniu *CR* wydawcom map, przewodników i regionalnych materiałów informacyjno-promocyjnych.

Wyjaśnił też, że na etapie wyboru *Projektu* oraz w trakcie jego realizacji, *Miasto* działało samodzielnie, nie podejmując współpracy z innymi jednostkami realizującymi zadania w zakresie turystyki. Wyjątkiem, była umowa zawarta z podmiotem, której celem było zapewnienie obsługi techniczno-administracyjnej współpracy gmin *Beskidzkiej 5* na rzecz rozwoju produktów turystycznych oraz realizacji celów i zadań zawartych w *PRT B5*. Podmiot ten był także autorem tego programu, a także *SWP 2* sporządzonego na potrzeby *Projektu*.

(dowód: akta kontroli str. 72-109, 508-512, 622-664)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Nie podejmując szerszej współpracy z podmiotami zewnętrznymi zainteresowanymi rozwojem turystyki w regionie, *Miasto* nie wykorzystywało możliwości promocji *CR*, zrealizowanego w ramach *Projektu*. Wprawdzie obowiązujący stan prawny nie nakłada obowiązku takiej współpracy, to jednak – zdaniem NIK – współdziałanie takie przekłada się zwykle na znaczące korzyści, w postaci wzrostu zainteresowania proponowaną ofertą turystyczną i sportowo-rekreacyjną (*CR*) oraz poprawą wizerunku *Miasta* i regionu. Uwaga ta dotyczy w szczególności braku właściwej współpracy *Urzędu* z podmiotem zamieszczającym istotne dla turystów informacje na platformie internetowej www.beskidzka5.pl, a któremu – mimo zawartej z nim umowy – *Miasto* nie dostarczało informacji na temat możliwości wykorzystywania *CR* oraz imprez odbywających się na jego terenie.

(dowód: akta kontroli str. 461-485, 539-548)

Ocena częściowa

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli niewykorzystywanie przez *Miasto* możliwości współpracy z innymi podmiotami działającymi na rzecz rozwoju turystyki, zwłaszcza w zakresie promocji efektów *Projektu*, w sposób istotny wpłynęło na niski poziom zainteresowania obiektem *CR*, który wybudowany został - w głównej mierze - ze środków *UE*.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi i wnioski
pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 2004 r. Najwyższej Izbie Kontroli¹⁵⁴ wnosi o:

- 1. Podjęcie wielokierunkowych działań informacyjnych i promocyjnych, mających na celu zwiększenie rozpoznawalności i poziomu wykorzystania infrastruktury *CR*, w tym utrzymywanie bieżącej współpracy i przekazanie niezbędnych informacji o ofercie *CR* koordynatorowi przedsięwzięcia „Program rozwoju i promocji produktów turystycznych oraz kulturowych *Beskidzkiej 5*”.**

¹⁵⁴ Dz. U. z 2017 r., poz. 524 - zwanej dalej ustawą o NIK.

2. Ustalenie zakresu i podjęcie działań mających na celu uatrakcyjnienie oferty CR, np. poprzez stworzenie niezbędnego dla potencjalnych turystów zaplecza infrastrukturalnego oraz opisanie i oznakowanie trasy narciarskiej i rowerowej.
3. Założenie dla CR książki obiektu budowlanego oraz przeprowadzenie okresowej kontroli jego stanu technicznego, obejmującej zakres przewidziany przepisami Prawa budowlanego dla kontroli rocznej i pięcioletniej.

Jednocześnie NIK zwraca uwagę, że ustalanie zakresu działań niezbędnych do poprawy funkcjonowania CR powinno być poprzedzone ustaleniem faktycznie osiąganego - aktualnie i w latach 2011-2016 - poziomu wskaźnika rezultatu *Projektu*.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 *ustawy o NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 *ustawy o NIK* proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 15 maja 2017 r.

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

**Kontroler
Artur Stekla
Gł. specjalista kontroli państwowej**

.....